

NİĞDEmiz

SONBAHAR 2024 • SAYI: 124-125

BAŞKENT - NİĞDE VAKFI
Yayın Organı
(Altı ayda bir yayımlanır)
Basım Tarihi: 10.11.2024

Sahibi
Başkent - Niğde Vakfı Adına
Vakıf Başkanı
Gökhan BULUŞ

Yazı İşleri Müdürü
Ümmüğülsüm DOĞAN

Yayın Danışmanları
Gökhan BULUŞ
Ümmüğülsüm DOĞAN
Avni Celal KESEK
Ahmet ŞENOL
Murat ÖZKAN
Ali Osman SAYIN
Göksel BAYKAN

Editör
Avni Celal KESEK

Kapak Fotoğrafi
Niğde Cumhuriyet Meydanı
(Fatih KIZILKAYA)

Yazışma Adresi
G. M. K. Bulvarı No:55/1
Maltepe-ANKARA 06570
Tel-Faks: **(0312) 231 79 91**
E-Posta: **nigdevakfi51@gmail.com**

Web: **www.nigdevakfi.com**

Yayın Türü: **Yerel Süreli Yayın**

Tasarım & Baskı

ALP OFSET MATBAACILIK LTD. ŞTİ.
Ali Suavi Sokak No: 60 Maltepe - ANKARA
Tel: 0312 230 0997 • www.alpofset.com.tr
alpofset@alpofset.com.tr

Bu dergi Basın Ahlak İlgelerine uyar. Dergimize gönderilen yazılar yayınlansın veya yayınlansın iade edilmez. Yazılardan yazarlar sorumludur. Dergimize gönderilen yazılar kaynak gösterilerek iktibas edilebilir. Yayımlanan yazılara telif ücreti ödenmez. Dergimiz 'Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 28 temmuz 1996 gün ve 8412 sayılı yazılar ile ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri için tavsiyesi uygun bulunmuştur.

Başkent Niğde Vakfı Banka Hesap Numaraları

Halk Bankası Maltepe Şubesi Ankara (*)
Hesap No: 160 000 20 (0407)
IBAN: TR51 0001 2009 4070 0016 0000 20

T.C. Ziraat Bankası Tandoğan Şubesi Ankara
Hesap Numarası: 34537777-5005 (1282)
IBAN: TR02 0001 0012 8234 5377 7750 05

POSTA ÇEKİ HESAP NO: 108 000

(*) Vakfımıza yakınlığı ve tüm talimatlı ödemelerimizin buradan yapılması nedeniyle, Halkbank hesabımızın kullanılması tercihimizdir.

SUNUŞ

KIYMETLİ HEMŞEHRİLERİM

Başkent-Niğde Vakfımızın 21.04.2024 tarihinde, Vakfımız merkezinde yapılan Olağan Genel Kurulunda, Kurucular Kurulu ve Mütevelliler Kurulu üyelerince 2024-2026 yılları arasında Vakfımızı yönetmek için yönetim kurulumuz 3. kez yetkili kılınmıştır. Yönetim kurulumuzun kendi arasında yapmış olduğu iş bölümü ile Şahsıma da Başkanlık görevi tekrar verilmiştir. Yönetim kurulumuza destek veren Kurucu ve Mütevelli üyelerimize teşekkür ederim. 20.02.2020 yılında yönetime seçtiğimiz günden bugüne kadar, Vakfımıza yoğun bürokrat ve iş adamı ilgisi ve desteği olmuştur. Vakfımız yönetimi olarak bizlerde "hemşehri lobisi" oluşması için yoğun ziyaretler ve organizasyonlar gerçekleştirdik. Ayrıca Vakfımızda herkesime yönelik olmak üzere özellikle de öğrencilerimizi ilgilendiren konularda eğitimler ve kahvaltılı organizasyonlar düzenlenmiş, öğrencilere ödenen burs miktarında ve sayısında önemli artışlar olmuştur. Bürokrat, işadamı ve değişik meslek grupları ile ayrı ayrı, hem Ankara'da hem Niğde'de buluşmalar gibi bir çok önemli organizasyona imza atan Yönetim Kuruluna, özveriyle çalışan kurullarımıza, aidat ve bağışlarını esirgemeyerek destek olan tüm hemşehrilerimize de sonsuz teşekkürlerimi sunarım. 1992 yılından beri, Vakfımızın yayın organı NİĞDEmiz dergisi, birçok hemşehrimize ulaşmada önemli bir araç olmuştur. Hemşehrilerimizin tanışmasına ve dayanışmasına katkı sağlayacak faaliyetlerde sizlerinde katkı ve destekleri önemlidir. Vakfımız yayın organı NİĞDEmiz dergisi memleketimizin sorunlarına değinen ve tanıtımına katkı sağlayan yazılarla yayın hayatına devam etmektedir. Dergimiz aracılığı ile çok sayıda hemşehrimize ulaşmak amacıyla, reklam verme ve hazırladığımız Niğde temalı yazılarının yayımlanma imkanı bulunmaktadır. Takdir edersiniz ki gönüllülük esasına dayalı olan meşakkatli ve özveri gerektiren Vakıf ve Dernek gibi sivil toplum kuruluşlarının faaliyetlerini devam ettirmesi sizlerin değerli katkı ve destekleriyle olabilmektedir. Bu amaçla yapacağınız destek ve katkılarınız çok kıymetli olup, Vakfımıza olan ilgi ve desteklerinizin artması dileklerimle; buluşma, tanışma ve dayanışma amaçlı daha nice organizasyonlarda buluşmak üzere saygılarımı sunarım.

Gökhan BULUŞ

Başkent- Niğde Vakfı Başkanı

Dr. Cahit ÇELİK
Niğde Valisi

HÜDAVEND HATUN TÜRBESİNİN MİMARİ ÖZELLİKLERİ

Hüdavend Hatun, sağlığında 1312-1313 yıllarında Niğde'de düz bir araziye kapısı doğuya bakacak şekilde benzersiz bir türbe yaptırmıştır. Türbenin mimarı ve sanatkârları bilinmemektedir. Tümüyle taştan yapılan yapı kaide üstünde dışa taşkın bir taban üzerine oturtulmuş giriş kısmı doğu tarafına bakmaktadır. Yapı sekizgen planlı, konik kubbeli ve geometrik süslemeli bir türbe olup, türbe cephelerinin üst kısımlarında dışarıya fıskıran on altı tane kasnak bulunmaktadır. Sekiz sütünün her birinin iki yanında bezemeli şeritler işlenmiştir. Yapının sekizgen yapısı bir taraftan cennet simgesi sekiz sayısına bir vurgu, diğer taraftan Budist mistiklerin kutsal kabul ettikleri sekiz yapraklı kalp lotosunu da hatırlatmaktadır (Parla, 2019: 1019).

Tamamen bir şaheser olan Hüdavend Hatun Türbesi en tabanda bulunan sekiz kenarlı bir halka kaideden, onun hemen üzerinde sahanlığın sekiz kenarlı halkası, daha da yukarıda bu halkanın iz düşümü şeklinde olan sekiz kenarlı bir halka, en üstte ise kasnağın on altı halkası bulunmaktadır. Yapının işlemleri, her cepheye bakan tarafta bulunan motifler bir anlamda yapıyı keşfetmek için insanın yapının etrafında dolaştırmaya zorlamaktadır. Türbenin içerisinde sekizgen tabanlı bir mescid vardır. Mescidin içerisinde biri Hüdavend Hatun'a ait olmak üzere sabitlenmemiş sanduka şeklinde üç tane mezar taşı bulunmaktadır. Türbe içindeki diğer iki mezardan biri Niğde sancakbeyinin kızı Belkıs'a (1563), diğeri ise emir Süceaddin'in kızı Paşa Hatuna (1340) aittir (Gabriel, 1931: 51).

Kitabedeki bilgilere göre türbe Hicri 712/ Miladi 1312 tarihinde IV. Rükneddin Kılıç Arslan'ın kızı Hüdavend Hatun talimatıyla inşa edilmeye başlanmıştır. Türbenin içindeki sandukaların kitabesinde ise: "Bu merkad (mezar) Melike Huand Hatun'undur, 732 Recep ayının üçüncü Pazartesi gecesi (vefat eyledi)" yazılmaktadır (Önkal, 1996: 180). Bu tarihe göre Hüdavend Hatun 31 Mart 1332 tarihinde vefat etmiştir. Aynı zamanda mezar taşında "Rabbim! Bana katında cennette bir ev yap" duası (Özkarca, 2001: 236) yazmaktadır.

Hüdavend Hatun türbesinde birçok figür kullanılmıştır. Türbede Türk ikonografisi ile ilgili tüm motiflerin kullanıldığını, İslamiyet öncesi Türk inançları ile İslamiyet'ten sonraki inançları yansıtan motiflerin dantel gibi harmanlanarak, öncülü ve ardılı olmayan muhteşem bir eser ortaya konulduğu rahatlıkla ifade edilebilir (Parla, 2017). Aslan, bitkisel motifler, çift başlı kartal, ejder, koyun ve insan figürleri bunların başında gelmektedir. Bu dönemde Şamanizm'in etkisiyle, bu kabartmaların kötü ruhları kovmak amacıyla yapıldığı, bu kabartmaların tılsım ve muska işlevi gördüğüne inanıldığı belirtilmektedir (Alsan, 2019: 307). Türkler İslamiyet'i kabul ettikten sonra tasvir yasağını uygulamayarak eski alışkanlıklarının devamı niteliğinde hayvan figürleri başta olmak üzere göçebe figür sanatını yaptıkları eserlerde sergilemişlerdir. Mitolojik hayvan figürleri Anadolu Selçuklu Devleti döneminde yapılan eserlerde çok kullanılmıştır (Öney, 1969). Anadolu Selçuklu Devletinde özellikle çift başlı kartal figürü etkin bir şekilde kullanılmış, mitolojik figürlerin kullanımını Anadolu beylikleri döneminde azalmış ve Osmanlı döneminde tamamen ortadan kalkmıştır (Alsan, 2005: 1).

Hüdavend Hatun türbesi, sekizgen prizma biçimli bir gövdeye oturmakta ve on altı cepheli bir kasnak tarafından çevrilmiştir. Türbenin ön kapısının doğuya bakmaktadır. Canan Parla, Türklerin tarih boyunca doğu yönüne kutsallık atfetmiş olmaları ile İslamiyet'in kabulünden sonra da doğu yönünün cennetin ve ışığın yeri olarak kabul edilmesinden dolayı türbenin giriş kapısının doğu tarafına yapıldığını belirtmektedir (2017: 153). Türbenin en büyük değeri tezyinatındaki mükemmel sanattadır. Özellikle giriş kapısındaki tezyinat harikuladedir. Sütunların başlıklarında, pencerelerin üzerindeki figürler de sanatın ulaştığı zirveyi görmek mümkündür (Parla, 2017).

Hüdavend Hatun Türbesindeki kitabede 'Allah' lafzı geçmesine rağmen Oral, orijinal metindeki 'Allah' lafzını makalesini yazdığı 1939 yılının şartlarından dolayı 'Tanrı' diye çevirmiştir. Aynı şekilde Oral, ayetlerde geçen 'Allah' lafzını da 'Tanrı' olarak çevirmiştir. Türbenin kapısı üstündeki kitabede şunlar yazılıdır: "Tanrı esirgeyici ve başşlayıcıdır. Bu kutlu türbenin yapılmasını, şehrin sultan Keyhüsrev oğlu Rüküd dünya veddinin- ki Tanrı onları af etsin- kızı tanrının merhamet ve affını rica eden Hüdavend Hatun 712 yılında emretti. Hamd sahibine ve salavat Peygamberin ve ashabının üzerine olsun" (Oral, 1939: 6).

Türbe kapsının üzerinde ise Yunus Süresinin 25. Ayeti yazılı olup mealen: "Tanrı insanları doğru yola - cennete - çağırır ve dilediğini doğru yola sevk eder." denmektedir. (Oral, 1939:6).

Hüdavend Hatun'un mezar taşı türbenin içinde olup üzerinde Tahrir Süresi'nin 12. Ayeti yazılıdır. Mealen: "Yarabbi! Cennette yanında benim için bir ev yap" demektedir. Aynı şekilde mezar taşına Ali İmran süresinin 195. Ayeti yazılmış olup mealen: "Gerek erkek, gerek kadın, sizlerden hiçbir kimsenin işini ziyaa uğratmam, ücretsiz bırakmam" denmektedir (Oral, 1939:6)

Mezar taşında aynı zamanda şu ifade yazılmıştır: " Ey Tanrım ismimin unutulduğu, cismimin çürüdüğü, adımın anılmadığı, kabrimin çöktüğü, hiçbir ziyaretçinin uğramadığı, hiçbir kimsenin beni zikretmediği zaman, beni yarlığa, gufranına mazhar eyle! İlahi ben dünyada bir kadın hükümdar idim. Şimdiki çürümüş ve sana muhtaç bulunuyorum" (Oral, 1939: 6-7).

Ünlü Fransız seyyah Charles Texier 1849 yılında yayımlanmış olduğu kitabında Hüdavend Türbesini "Fatma Hatun Türbesi" olarak yazmış ve türbenin hemen ana girişindeki sol tarafında bulunan kuş figürlerinin üst kısımlarında İsrâ Süresinin 35. Ayetinin de olduğu iki satırlık bir çizim yapmıştır (Texier, 1849:346).

Albert Gabriel, 'Niğde Tarihi' isimli eserinde Hüdavend Hatun Türbesi için "Niğde'nin mücevheri" demektedir (1962: 48). Yerinde yapılan incelemelerde de yapının girişindeki harika bezemeler, sütunlardaki mükemmel geometrik şekiller ve dantel gibi işlenen taşların yapıyı çok özel kıldığı değerlendirilmektedir.

Niğde Valisi Dr. Cahit ÇELİK

1976 Yılında Ağrı'nın Patnos ilçesinde doğmuştur. İlkokul, Ortaokul ve Lise eğitimlerini Patnos'ta tamamlamıştır. Lisans eğitimini 1999 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümünde tamamlayan ÇELİK, 2000 yılında Erzurum Kaymakam adayı olarak Mülki İdare Amirliği mesleğine başladıktan sonra 2002 yılında Nottingham Üniversitesi Sosyoloji ve Sosyal Politika Anabilim Dalında yüksek lisansını tamamladı. Kaymakamlık kursundan sonra 2003 - 2008 yılları arasında sırasıyla Ordu - Gülyalı, Artvin - Yusufeli, Bingöl - Genç ilçelerinde Kaymakamlık yapan ÇELİK, 2008-2009 yılları arasında Giresun Vali Yardımcısı olarak görev yaptı. 2009 - 2011 yılları arasında Çankırı - Ilgaz Kaymakamlığı görevinde bulunan ÇELİK, 2011 - 2014 yılları arasında Texas Dallas Üniversitesi İktisadi, İdari ve Siyasi Bilimler Anabilim dalında doktorasını tamamladıktan sonra 2014-2018 yılları arasında Hatay'ın Samandağ ilçesinde kaymakam olarak görev yaptı. Cahit ÇELİK, 2018 - 2021 arasında İçişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığında Mülkiye Müfettişi olarak görev yaptı. 29 Mart 2021-15 Ağustos 2023 tarihleri arasında Ankara Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliği görevinde bulunan ÇELİK, 09 Ağustos 2023 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle Niğde Valisi olarak atanmış ve 17.08.2023 tarihinde ilimizdeki görevine başlamıştır. İyi derecede İngilizce, orta derecede Almanca, temel düzeyde de Arapça ve Farsça bilen Dr. Cahit ÇELİK, evli ve üç çocuk babasıdır.

Kaynakça:

- Alsan. S. (2005). *Türk Mimari Süsleme Sanatlarında Mitolojik Kaynaklı Hayvan Figürleri (Orta Asya'Dan Selçuklu'ya)*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi: İstanbul
- Gabriel, A. (1962). *Niğde Tarihi*. (Ahmet Akif Tütenk çev.) Ankara: Bengi Matbaası (1931)
- Oral, Z. (1939). *Selçuk Sanatına Dair bir Şaheser Hüdavend Türbesi*. Niğde: Niğde Halkevi Yayınları. No:39
- Öney, G. (1969). *Anadolu Selçuk sanatında ejder figürleri*. *Bulleten*, 33(130), 171-192.
- Önkal, H. (1996). *Anadolu Selçuklu Türbeleri*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayını.
- Özkarci, M. (2001). *Niğde'de Türk Mimarisi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi
- Parla, C. (2017). *Melike Hüdavend Hatun Türbesi*. IV. Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Sempozyumu. Niğde: Bizim Büro Matbaacılık. Cilt 3,49-164.
- Parla, C. (2019). *Niğde Hüdavend Hatun Türbesi'ne İkonografik Yaklaşım*. *Social Sciences* 14(3), 1007-1032.
- Texier. C. (1849). *Description de Asie Mineure. Deuxieme Volume 3*. Paris: Typographie De Firmin Didot Freres.

Murat DURU
Çankaya Kaymakamı

SEVDAMIZ NIĞDE

Tarihi ve Kültürel varlıkları oldukça zengin, Aladağlar Milli Parkı, Ulukışla Karagöl Tabiat Parkı, Bor Gölü Tabiat Parkı, Çamardı Demirkazık Dağı, Yeşil Göl ve Çinili göl gibi Allah vergisi muhteşem doğal güzelliklere sahip; geçimi daha çok tarım ve hayvancılığa dayalı olmakla birlikte azımsanmayacak endüstri ve sanayi tesislerine de sahip olan; eğitim seviyesi yüksek, yetiştirdiği siyasetçisi, iş adamı ve bürokratları ile ünlü; vatanına, milletine, devletine ve bayrağına aşık güzel insanların yaşadığı Orta Anadolu'nun şirin kenti Niğde'nin bir evladı olmaktan her zaman gurur duydum. Bundan sonra da doğduğum ve büyüdüğüm kentimizle son nefesimize kadar gurur duymaya devam edeceğim inşallah...

Sevgili hemşehirlilerim, sözlerime Niğdemiz ile ilgili çok çok özet bilgilerle ve ziyadesiyle hak ettiği duygusal cümlelerle başlarken sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Kıymetli hemşehirlilerim, Başkent Niğde Vakfımızın Yayın Organı "NIĞDEMİZ" Dergisinin bu sayısında "Başkent Niğde Vakfımız" ile ilgili naçizane, dilimizden ve gönlümüzden gelenleri ifade etmeye çalışacağız. Sürçü lisan eylesersek affola...

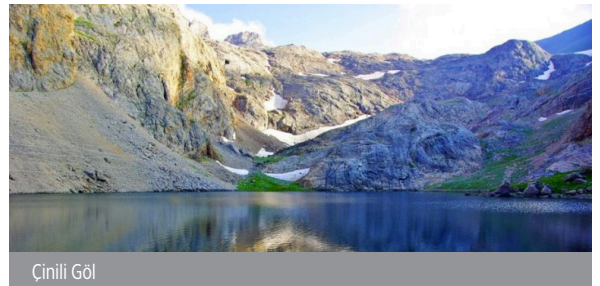
Vakfımız 1992 yılında aralarında iş adamı, siyasetçi ve bürokratların bulunduğu hayırsever değerli büyüklerimiz (ahirete irtihal edenlere Allah'tan rahmet hayatta olanlara da sağlıklı ve huzurlu ömür diliyorum) tarafından çok hayırlı ve güzel amaçlarla kurulduğunda ben de üniversite öğrenimime yeni başlamıştım. Vakfı, varlığını ve adresini ilk defa o tarihte Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nde kurum avukatı olarak görev yapan rahmetli Üstün Esen abiden duymuştum. Üstün abi vakfa gelmemi ve üniversitede okuyan tanıdığım başka Niğdeli öğrencilerin de gelmelerini tavsiye etmemi istemişti. O tarihten sonra hafta sonları hem ben, hem de Niğdeli arkadaşlarımla beraber vakfımıza gitmeye başladık. Hatta o yıllarda Cebeci Erkek Öğrenci Yurdunda kalıyordum ve yurdun öğrenci temsilcisiydim. Ankara'da devlet yurtlarında kalan bütün Niğdeli öğrencilere ulaşmaya çalıştım ve azımsanmayacak sayıda arkadaşlara da ulaşarak

onlara vakfımıza gelmelerini tavsiye etmişim. Hafta sonları ulaşabildiğim üniversitede okuyan Niğdeli arkadaşlarımla vakfımıza gittiğimizde o dönemde Vakıf Başkanımız Yavuz Demirtaş ile birlikte devletimizin önemli kurumlarında görev yapmış siyaset ve devlet adamlarının yanında iş adamları büyüklerimizle karşılaşmak ve onlarla sohbet etmek bizleri çok mutlu eder, aynı zamanda özgüvenimizi artırır. Devasa büyük bir şehir olan Ankara'da yalnız olmadığımızın ve bizlere sahip çıkacak birilerinin olduğu hissini verirdi. Vakfımız manevi destek verdiği gibi ekonomik durumu zayıf olan arkadaşlarımıza maddi destek de vermekte idi. Niğdemizin köylerinden ilçelerinden ve merkezinden gelen öğrenciler için Vakfın maddi ve manevi desteğinin ne kadar çok değerli olduğu hepimizin malumudur. Üniversiteyi bitiren öğrencilerin gerek özelde gerekse kamuda iş bulma ve işe yerleştirilmesi konusunda da vakfın yol göstericiliği çok kıymetli bir destekti.

Üniversiteden sonra Mülki İdare Amirliği Mesleğine adım atarken Niğdeli büyüklerimin vermiş olduğu desteği her zaman dün gibi hatırlayıp, onlara gönülden vefa gösteriyorum. Ben ve benim gibi nice Niğdeli öğrencilere destek ve katkıları için Allah onlardan razı olsun.

Aladağlar Milli Parkı

Çinili Göl

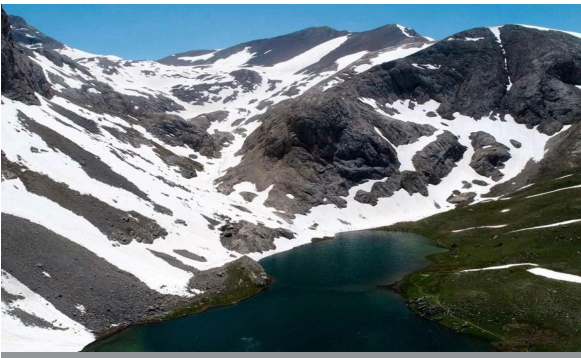
Kıymetli hemşerilerim vakfımızın öğrencilik yıllarımdaki gözlem ve anılarımı ifade ettikten sonra şimdi de vakfımızın kuruluş amaçlarından özetle bahsetmek istiyorum.

- **Ankara'da yaşayan Niğdelilerin birlik ve beraberliğini pekiştirmek, Niğdemizin sosyal, ekonomik, kültürel ve dolayısıyla her yönden gelişip kalkınması için katkı sağlamak. Niğdemizle Ankara'da yaşayan hemşerilerimiz arasında köprü vazifesi yapmak.**
- **Yukarıda ifade ettiğimiz gibi geleceğimizin teminatı eğitim gören gençlerimize sahip çıkarak onlara maddi ve manevi destek vermek.**
- **Niğdemizi ve Niğdemizin güzel insanlarını hem Ankara ölçeğinde hem de ülkemiz genelinde en güzel ve anlamlı şekilde tanıtmak.**
- **Ankara'da ve ülkemiz genelinde görev yapan bürokrat, siyasetçi ve işadamlarını zaman zaman bir araya getirerek birlik ve beraberliği güçlendirerek genelde ülkemize, özelde Niğdemize ve Niğdemizin güzel insanlarına daha faydalı olabilmek.**

Vakfımızın yukarıda ifade etmeye çalıştığımız ana amaçlarının yanında Niğdemize fayda adına daha birçok faaliyetleri vardır.

Demirkazık Dağı

Karagöl Tabiat Parkı

Kıymetli hemşerilerim;

Başkent Niğde Vakfımız 32 yıldır hizmet vermektedir. 32 yıllık hizmet sürecinde birçok değerli hemşerilerimiz çok iyi niyetlerle ve hizmet aşk ile vakf başkanlığı ve yönetim kurulu üyeliği yapmışlardır, Allah hepsinden razı olsun.

Son üç dönemdir de yaş olarak aynı jenerasyondan olduğumuz değerli arkadaşım Gökhan Buluş Vakıf Başkanımız olarak yönetim kurulu üyeleri ile beraber görev yapmaktadır. Vakıf başkanımızın genç ve dinamik oluşu hiçbir karşılık beklemeden Niğdemize ve Niğdelilere duyduğu hemşerilik hukuku ve sevgisiyle vakfımızın yukarıda özet olarak ifade ettiğimiz amaçlarını bizlerin de güçlü desteğiyle etkili ve başarılı bir şekilde yerine getirdiğine şahit olmaktayız. Gökhan Buluş kardeşime ve yönetim kurulu üyelerine bir hemşerileri olarak gönülden teşekkür ediyorum.

Ayrıca vakfımızın kuruluşundan günümüze kadar maddi ve manevi destek sağlayan işadamlarımıza, bürokratlarımıza, siyasetçilerimize ve hemşerilerimize yürekten teşekkür ediyorum.

Sevgili hemşerilerim 25 yıllık devlete ve millete hizmet yolunda her zaman gurur duyduğum Niğdemizi Niğde'nin bir evladı olarak en güzel ve en iyi şekilde temsil edip tanıtmaya çalıştım. Ömrümün son nefesine kadar da HİÇBİR KARŞILIK BEKLEMEDEN Niğdemizin güzel insanlarına kapımın ve gönülümün her zaman açık olduğunu ve onlar için elimden gelenin fazlasını yapmaya hazır olduğumu ifade ediyorum. Bu yazıyı okuyan bütün Niğdemizin güzel insanları hemşerilerimden de aynı hassasiyetleri üzerlerinde barındırmalarını istirham ediyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle ne mutlu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu Türkiye Cumhuriyeti Devletine ve İslam inancıyla yoğrulmuş Müslüman Necip Türk Milleti'ne hizmet edenlere diyorum.

Sözlerimi Gazi Mustafa Kemal Atatürk 5 Şubat 1934 tarihinde Niğdemizi ziyaret ettiğinde Niğdelilerle ilgili aşağıdaki şu güzel ve anlamlı sözleri ile bitirmek istiyorum;

“Benim Niğdelilere karşı alakam büyüktür. Niğdelilere bizden selam söyleyiniz. Niğde Milli Zafer'in kazanılmasında en büyük dayanaklarımızdan biriydi.”

Selam, saygı, sevgi ve dua ile...

Gökhan BULUŞ
Başkent- Niğde Vakfı Başkanı

BAŞKENT-NİĞDE VAKFI OLAĞAN GENEL KURULU

Başkent-Niğde Vakfımızın 21.04.2024 tarihinde, Vakfımız merkezinde yapılan Olağan Genel Kurulunda, Kurucular Kurulu ve Mütevelliler Kurulu üyelerince 2024-2026 yılları arasında Vakfımızı yönetmek için yönetim kurulumuz 3. kez yetkili kılınmıştır.

Yönetim Kurulumuzun kendi arasında yapmış olduğu iş bölümü ile şahısma da başkanlık görevi tekrar verilmiştir. Yönetim kurulumuza destek veren Kurucu ve Mütevelli üyelerimize teşekkür ederiz. Bilgilendirme olması açısından Genel Kurulda; Vakfımıza Normal Üyelik için ilk girişte 400 TL ödenmesi ve yıllık aidatın 200 TL, Kurucu, Mütevelli ve Aktif Onur Kurulu üyelerinin yıllık katkı paylarının ise 400 TL olması, Ayrıca Aktif Onur Kuruluna önerileceklerin son 3 yıl içinde en az 7.500 TL, Mütevelli Üyelige önerileceklerin de yine son 3 yıl içinde en az 7.500 TL bağışta bulunmuş ve yine Ankara'da ikamet eden üyelerimiz arasından seçilmesi; Mütevelli Üye sayısının bundan sonra 70 kişi ile sınırlı kalmasına dikkat edilmesi hususları kabul edilmiştir.

Yönetim, Denetim ve Disiplin Kurulu Üyelikleri için yapılan öneriler aşağıdaki gibi oylanarak kabul edilmiştir.

BAŞKENT NİĞDE VAKFI

2025 - 2026

YÖNETİM KURULU

Gökhan BULUŞ
Başkan

Metin AYHAN
Başkan Yrd.

Avni Celal KESEK
Üye

Mehtap GÜN
Üye

Ömer KALKAN
Üye

Fatih KOÇAK
Üye

Birol AKMAN
Üye

Ümmügülüm DOĞAN
Üye

Çağlar ALTINYÜZÜK
Üye

DENETİM KURULU

Yavuz DEMİRTAŞ
Başkan

Müzeyyen DEMİR
Üye

Ahmet EFE
Üye

DİSİPLİN KURULU

Muammer TUNA
Başkan

Şeyda DOĞANCIOĞLU
Üye

Ali KURTARAN
Üye

Yönetim kuruluna

- 1-Gökhan BULUŞ - Başkan
- 2- Metin AYHAN - Başkan Yardımcısı
- 3- Fatih KOÇAK - Üye
- 4- Ümmügülsüm DOĞAN - Üye
- 5- Ömer KALKAN - Üye
- 6- A. Celal KESEK - Üye
- 7- Mehtap GÜN - Üye
- 8- Birol AKMAN - Üye
- 9- Çağlar ALTINYÜZÜK - Üye

Denetim Kuruluna

- 1- Yavuz DEMİRTAŞ - Başkan
- 2- Müzeyyen DEMİR - Üye
- 3- Ahmet EFE - Üye

Disiplin Kuruluna

- 1- Muammer TUNA - Başkan
- 2- Şeyda DOĞANCIOĞLU - Üye
- 3- Ali KURTARAN - Üye

BAŞKENT- NİĞDE VAKFI YÖNETİMİ

ZAMAN YÖNETİMİ VE BİZ

Prof. Dr. Recep ÇİÇEK
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Rektör Yardımcısı

“Zaman bir kılıç gibidir, sen onu kesmezsen o seni keser” sözü meşhurdur. Bu söz zamanın bir kılıç gibi süratle geçip gittiğini anlatıyor. İnsan bu sürati lehine yönelik kullanamazsa zamanın ilerleyişi her geçen saniye onun aleyhine işliyor. Bu sebeple zamanın kıymetini bilmek çok önem arz ediyor. Zamanı doğru kullanmanın ehemmiyetini iyi kavrayarak gereğini yapmak icap ediyor. Zaman demek hayatın ta kendisi demek. İçinde bulunduğumuz zaman bize ait ve nasıl geçireceğimiz tamamen bizim elimizde. Hayatı nasıl yaşayacağımız ve geleceğimizi nasıl şekillendireceğimiz bizlerin zamanı kullanmadaki tercihlerimize göre belli olacak.

Bizlerin hayati öğrenmesi gereken husus zamanı doğru kullanabilmeyi öğrenmektir. Çocuklarımıza da ilk öğreteceğimiz konu zaman yönetimi olmalıdır. Ne yazık ki zamanı verimli kullanma noktasında zafiyet içerisindeyiz. Hayatı plansız yaşamaktan, günlerimizi paket paket boşa harcamaktan vazgeçmeliyiz. Hayatı dakikalara bölerek verimli yaşamalıyız. Hayatımızda başarılı olmak istiyorsak, düzenli ve planlı bir hayat yaşamak zorundayız. Günlük, haftalık, aylık, yıllık ve ömürlük planlarımız olmalı! Verimli ve etkili olabilmek için zamanımızı da verimli ve etkili kullanmalıyız. İşlerimizi önem sırasına koymalı, önemsiz işlerle vakit kaybetmemeliyiz. Önemli gördüğümüz işleri en verimli vakitlerde yapmalıyız. Örneğin zihni uyanıklık gerektiren işlerimiz için en uyanık durumda bulunduğumuz sabah vakitlerini ayırmalıyız. Zihnin giderek yorulduğu akşam vakitlerini ise daha az efor gerektiren işler için kullanmalıyız. Böylelikle hem vaktimizi hem de zihin ve bedenimizi en istifadeli şekilde kullanmış oluruz. Zaman yönetimi konusunda uzmanlar insanın gününü planlamasının önemine vurgu yapıyorlar. Bir gün içerisinde hangi işleri ve hangi aralıklarda dâhil edeceğimizi mutlaka önceden planlamak gerekiyor. Hatta uzmanlar kişinin ertesi gün giyeceği kıyafetleri dahi akşamdan belirlemesinin ona vakit kazandıracağını, bu sayede zaman yönetiminde de başarılı olacağını söylüyorlar. Bu planlama olmadığında biriken bir sürü işin yanı sıra beklenmedik meşguliyetler zamanın daha da bereketsizleşmesine yol açıyor, gün sonunda ise insan bu başarısızlığın verdiği mutsuzlukla günü tamamlıyor. Dolayısıyla planlı yaşamak insanın zamanı en etkili şekilde kullanmasının yegâne yolu. Zaman bizim kontrolümüzde olmalı. İrademiz sosyal medya, internet, televizyon gibi araçların kontrolüne geçmişse işte o zaman yanlış istikametteyiz, demektir. “Keşke şunu yapsay-

dım, keşke şunu deneseydim” şeklinde pişmanlıklar yaşamamak adına içerisinde bulunduğumuz zamanı en etkin şekilde değerlendirmek durumundayız. Zamanı nasıl en verimli şekilde kullanabiliriz? Şu soruyu yapacağımız her işin başında kendimize sormamız gerekir: Şu anda yaptığım şey maddi ve manevi olarak yani dünya ve ahiretim için bana ne gibi kazançlar sağlayacak? Başlayacağım bu iş benim ve etrafım için faydalı mı yoksa faydası bir kenara hem bana hem çevremeye zarar mı getirecek? Ömür, Allah’ın her canlıya bir defa kullanmak üzere verdiği ve belirli bir zamanla sınırlandırdığı kıymetli bir hazinedir. Dolayısıyla büyük ehemmiyete haiz bir sermaye olan bu zaman dilimini boş ve abes şeylerle israf etmemeliyiz. Aksi durumda hem dünya hayatımızdaki yaşam kalite seviyemizi aşağıya çekmiş hem de ahiret hayatımızı tehlikeye atmış oluruz. Bizler Allah’a kulluk etmek için yaratıldık. Dünya hayatından nasibimizi aramakla ve ahiret saadetini elde edecek bir hayatı yaşamakla emrolunduk. Ömür takvimimizden her gün yeni bir sayfa açıldığını unutmamamız gerekiyor. Tertemiz bir sayfa. Dünya ve ahiret kazancı ekseninde bu sayfayı nasıl dolduruyoruz? Her gün bize sunulan 24 saatimiz var ve biz bu zamanı nasıl geçiriyoruz? Allah’ın rızasına muvaffak olabilmek adına bugün neler yaptık? Ahirette “Oku Kitabını!” denilecek. Bugün yüz akıyla okuyabileceğimiz şekilde, güzelliklerle ve sâlih amellerle mi doldurabiliyor muyuz hayat kitabımızı?...

Rivayet edilir ki: Bir adam pazarda buz satıyor ve şöyle bağırmıştı: “Sermayesi eriyen bu adama merhamet edin!..”

Ömrümüz bize verilen en büyük sermaye. Tıpkı bu hikâyede geçen güneşin altındaki buz misali hızla eriyip tükeniyor. Öyleyse sermayemiz erimeden onu doğru kullanmamız gerekiyor. Bu dünyada insanlığa faydalı işler yapabilmek, arkamızda sadaka-i cariyeye sayılacak eserler bırakabilmek, ilim-irfan sahibi olup çevremizi aydınlatabilmek, hayır hasenat sahibi olabilmek, bütün bunlar ömür sermayemizi katbekat artıracak unsurlar. Öyleyse zamanımızı sırf gönül eğlendiren malayani işlerle geçirmekten uzak duralım. Hem bize hem çevremize, hem dünyamıza hem ahiretimize faydası olacak amellere yönelelim. Zamanın bir kılıç gibi hiç kimseye acımadığını unutmayalım ve konfor bataklığına düşmeden az vaktimizi çok eylemeye çalışalım. Ömür sayacımız işlemeye devam ediyor, hiç vakit kaybetmeden yarının bizim için yeni bir sermaye olduğu idrakiyle yeniden başlayalım.

Prof. Dr. Nevzat TOPAL
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Dekan V.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK İLE GÖRÜŞEN NİĞDE HEYETLERİ VE NİĞDE'YE DAVETLERİ (1924-1925)

Çalışmada Niğde heyetlerinin Mustafa Kemal Atatürk ile yaptıkları görüşmeler ile Niğde'ye davet teşebbüsleri ele alınmıştır. Bugüne kadar Mustafa Kemal Atatürk'ün Niğde seyahati (5 Şubat 1934) araştırmacılar tarafından ele alınarak değerlendirilmiştir.

Ancak Niğde heyetlerinin 1924 ve 1925 yılları arasında Mustafa Kemal Atatürk ile Kayseri ve Konya'da görüşmeleri ve Niğde'ye davet ettikleri görülmektedir. Mustafa Kemal Atatürk'ün ayrıca 8 Ocak 1937 tarihinde trenle Konya'dan Ankara'ya hareket eden Mustafa Kemal Atatürk'ün Niğde istasyonunda kısa süreli duraklamasının da mevcut olduğu bilinmektedir. Çalışmada 1924 ve 1925 yılları arasında gerçekleşen Niğde heyetleri ile yapılan görüşmeler üzerinde durulmuştur.

1. Mustafa Kemal Atatürk ile Niğde Heyetinin Kayseri Görüşmesi (13 Ekim 1924)

Mustafa Kemal Atatürk eşi Latife Hanım ve bazı milletvekilleri ile 29 Ağustos 1924'ten 18 Ekim 1924 tarihine kadar devam eden yurt gezisine çıkmıştır. Bu gezi sırasında Mustafa Kemal Atatürk ve yanındaki heyet 13-14 Ekim 1924 tarihleri arasında Kayseri'ye gelmişlerdir. Mustafa Kemal Atatürk'ün Kayseri seyahati sırasında Niğde Valisi (Asım Bey) başkanlığında 8 kişilik bir heyet Kayseri'ye gitmiş ve Mustafa Kemal Atatürk ile Kayseri Hükümet binasında görüşmüşlerdir.

Bu görüşmede Niğde heyeti Mustafa Kemal Atatürk'e hürmetlerini sunarak Niğde'ye davet etmiştir. Mustafa

Kemal Atatürk ilk fırsatta Niğde'yi ziyaret edeceklerini vaat ederek Niğdelilere selam göndermiştir¹.

Mehmet Önder bu görüşme hakkında biraz daha detaylı vermektedir. Mustafa Kemal Atatürk ile Niğde heyetinin görüşmeleri sırasında eşi Latife Hanım, Salih Bey (Bozok), İstanbul Milletvekili Hamdullah Suphi (Tanrıöver), Gaziantep Milletvekili Ali Bey'in (Kılıç) hazır bulunduklarını belirtmiştir. Mustafa Kemal Atatürk ile görüşen Niğde Valisi Asım Bey'in; "Büyük kurtarıcıyı hasretle beklediklerini, şehirlerinde bir gece olsun misafir etmekten büyük mutluluk duyacaklarını" ifade ettiğini belirtmiştir. Mustafa Kemal Atatürk Niğde heyetine; "**Niğdelilere bizden selam söyleyiniz. Niğde, millî zaferin kazanılmasında en büyük dayanaklarımızdan biridir. Niğdelileri her zaman sevmişimdir. Ancak iki aya yakın bir zamandan beri seyahat halindeyiz. Ankara'ya döneceğiz. Niğdelilere söz veriyorum. Bir gün Niğde'ye gelecek ve aralarında bir gece kalacağım.**" demiştir².

2. Mustafa Kemal Atatürk ile Niğde Heyetinin Konya Görüşmesi (18 Ekim 1925)

Bu hadiseden yaklaşık bir yıl sonra Mustafa Kemal Atatürk Şapka İnkılabının bütün ülkede heyecan uyanırdığı günlerde yine yurt gezisine çıkmıştır. Atatürk bu gezisinde 16 Ekim 1925 günü saat 23:00'de Afyon'dan hareketle 17 Ekim 1925 günü saat 11:00'de Konya'ya gelmiştir. Mustafa Kemal Atatürk'e Afyon'dan itibaren Konya Valisi

¹ "Kayseri'deki İkametleri Esnasında Şehir Çok Ulvi Bir Gün Geçirmiş ve Her An Başka Bir Tezahür Karşısında Bulunmuşlardır", *Hâkimiyet-i Milliye*, IV/1248 (16 Teşrinievvel 1924), s. 1; Atatürk'ün Sonbahar Gezileri, s. 168.

² Mehmet Önder, *Atatürk Bildirileri*, s. 151.

İzzet, Konya Milletvekili Mustafa (Ulusan), Tevfik Fikret (Sılay), Refik (Koralıtan), Kazım Hüsnü, Konya Belediye Başkanı Kazım (Gürel) gibi isimler eşlik etmişlerdir. Mustafa Kemal Atatürk ve gelen heyeti Konya İstasyonunda İkinci Ordu Müfettişi Fahrettin (Altay), Kolordu Komutanı Naci (Eldeniz) Paşalar, asker ve sivil erkân ile kalabalık bir halk kitlesi karşılamıştır. İstasyonda askeri birliği selamlayan Mustafa Kemal Atatürk İstasyon Caddesinden Anıt Alanına doğru halk ve öğrencileri selamlayarak yürümeye başlamıştır. Halkın büyük bir bölümünün Konya geçesinden kenarlıklı şapkalar yaparak selamladıkları görülmektedir. Daha sonra otomobille Mustafa Kemal Atatürk, köşke gitmiş ve yemekten sonra istirahate çekilmiştir³.

Mustafa Kemal Atatürk'ün bu Konya gezisine komşu şehirler ve ilçelerden de delegeler iştirak etmiştir. Aksaray Valisi başkanlığında Aksaray heyeti, Karaman, Ulukışla, Ereğli, Sultaniye, Bor, Ermenek kazalarından heyetler katılmıştır. Niğde heyeti ise Niğde Valisi ve Belediye Başkanı, Fırka mütemet ve erkânından oluşmaktadır⁴.

Mustafa Kemal Atatürk, 18 Ekim 1925 tarihinde öğleye kadar istirahat ettikten sonra Fahreddin ve Naci Paşalar ile Mebus Refik Bey (Koralıtan) ile birlikte ordu müfettişliğini ziyaret etmiştir. Sonra Kolordu karargâhını ziyaret eden Mustafa Kemal Atatürk, buradan Cumhuriyet Halk Fırkası binasına gitmiştir. Daha sonrada vilayetlerden gelen heyetleri kabul etmiştir⁵.

Mustafa Kemal Atatürk, Niğde, Bor, Ulukışla, Aksaray, karaman, Ereğli Sultaniye heyetlerine “çok zahmet etmişsiniz teşekkür ederim” cümleleriyle taltif etmiştir. Niğde ve Bor heyetleri ikinci defa gerçekleştirdikleri ziyaretle Mustafa Kemal Atatürk'ü Niğde ve Bor'a davet etmişlerdir. Niğde ve Bor heyeti Mustafa Kemal Atatürk'e ; “Kayseri'yi teşriflerinizde Niğde'ye teşrif buyuracağınızı müjdelemişsiniz. Bu kıymetli vaad-i 'aliden cüret alarak halkımız teşrif-i devletlerinizi bekliyor...” demişlerdir⁶.

Gazi Paşa pek mütehasis (duygulanmış) olarak “mazur görünüz bu defa vakit yoktur. Selamlarımı ihtiramlarımı halka tebliğ ediniz. İlk fırsatta ve yakın bir zamanda gelirim” buyurmuşlardır⁷.

Konya'ya giden Niğde heyeti içerisinde Orta Mektep Müdürü ve Niğde Türk Ocağı Başkanı Hüsnü Bey'de (Savaşçın) bulunmaktadır. Hüsnü Bey'in oğlu Demir Savaşçın babasının Konya İstasyonunda Mustafa Kemal Atatürk'ü karşılayan heyet içerisinde olduğunu belirtmiştir. Hatta bu karşılama sırasında dönemim Konya milletvekili Refik Bey'e (Koralıtan) yanında götürdüğü şapkayı vermiş. Bu durum Mustafa Kemal Atatürk'ün hoşuna gitmiş ve Refik (Koralıtan) Bey'e iltifatta bulunmuştur⁸.

Niğdelilerin Mustafa Kemal Atatürk'ü ikinci kez Niğde'ye davetleri Mustafa Kemal Atatürk'ün yoğun çalışma temposunda dolayı gerçekleşmemiştir. Bilinen ilk seyahatin 5 Şubat 1934 yılında gerçekleştiği basında yer alan haberlerden tespit edilebilmektedir.

Atatürk'ün 5 Şubat 1934 tarihindeki Niğde seyahatine kaleme alan Resmi Niğde Gazetesi'nin aynı tarihli nüshasında ilginç bir haber başlığı yer almaktadır. Bu haberde Atatürk'ün Milli Mücadele yıllarında Niğde'ye gelerek 1 gece kaldığı haber edilmiştir.

Milli mücadelenin başlangıcından itibaren Mustafa Kemal Atatürk'ün yanında yer alan Niğde halkı, mücadele sırasında desteğini hiç eksik etmemiştir. Milli mücadele sırasında işgale uğramayan nadir şehirlerden biri olan Niğde'nin milli mücadeleye aktif şekilde katıldığı özellikle güney cephesinde fiili olarak görev üstlendikleri bilinmektedir. Niğde halkı Milli Mücadele sonrası Türkiye Cumhuriyetinin yeniden yapılanmasında ön saflarda yerini almıştır. Milli Mücadele sonrası Atatürk'ün yurt gezilerine inkılapları halka anlatmak ve onlardan destek almak istemiştir. Niğdelilerin Mustafa Kemal Atatürk ile 1924'te Kayseri'de; 1925'te Konya'da yaptıkları görüşmelerde O'nu Niğde'ye davet etmişlerdir. Ancak bu davetlere rağmen Mustafa Kemal Atatürk'ün Niğde Seyahati 5 Şubat 1934'te gerçekleşmiştir. Bu seyahatten yaklaşık 3 yıl sonra 7 Ocak 1937 tarihinde 8-10 dakikalık süreyle Niğde istasyonunda duraklaması söz konusudur.

³ Mehmet Önder, *Atatürk Konya'da, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara 1989, s. 85-86.*

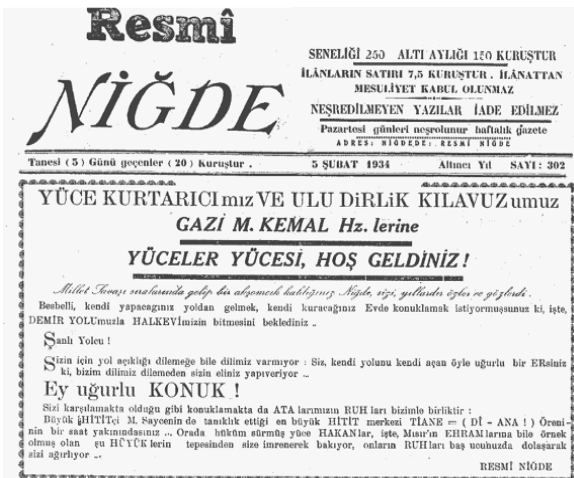
⁴ “Reis-i Cumhur Hazretleri Konya'da-Heyetler Gazi Hazretlerini Mülhaka-ta davet ediyorlar. Konya En Esas ve En Mesut Dakikalarını Yaşamaktadırlar-”, *Hâkimiyet-i Milliye, 20 Teşrin-i Evvel 1925, s. 1.*

⁵ *Hâkimiyet-i Milliye, 20 Teşrin-i Evvel 1925, s. 1.*

⁶ *Hâkimiyet-i Milliye, 20 Teşrin-i Evvel 1925, s. 1.*

⁷ *Hâkimiyet-i Milliye, 20 Teşrin-i Evvel 1925, s. 1.*

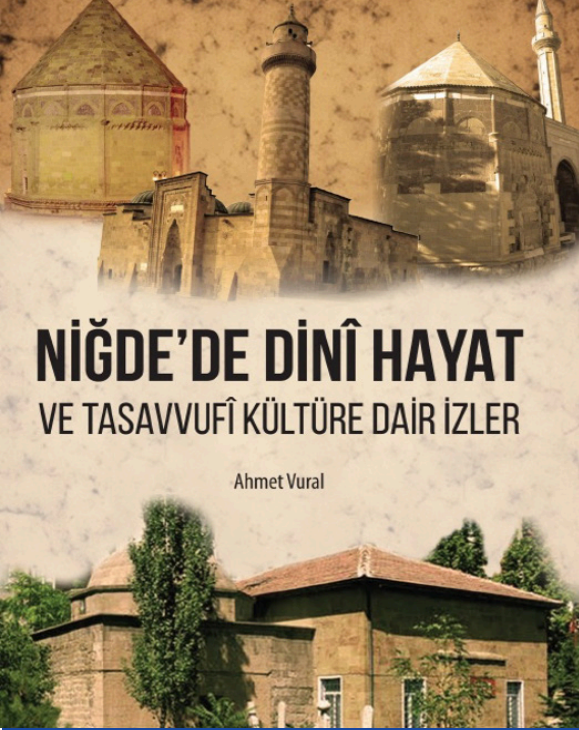
⁸ *Demir Savaşçın bu hadiseyi babasında defalarca dinlediğini ifade etmiştir. (Demir savaşçın ile 28.07.2011 tarihinde Sapanca'da yapılan mülakat).*

Doç. Dr. Ahmet VURAL
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
İslami İlimler Fakültesi Dekan Yardımcısı

NIĞDE'NİN MANEVÎ MİRASINI TANITAN BİR ESER: NIĞDE'DE DİNÎ HAYAT VE TASAVVUFÎ KÜLTÜRE DAİR İZLER

Anadolu'nun hemen her köşesi tasavvuf erbâbının ayak izleriyle doludur. Horasan'dan Anadolu'ya göç eden gönül erleri, geçtikleri her yerde mutlaka derin tesirler bırakmış; yurt edindikleri yerlerin hem İslamlaşmasında hem de ahlâkî gelişiminde büyük rol oynamıştır.

Her biri farklı şehirleri mesken tutmuş ve o şehrin manevî atmosferini tasavvufla yoğurmuştur. Bu büyükler şehirlere öylesine tesir etmiştir ki çoğunun halk arasında "sultan" lakabıyla anılması şehirler üzerindeki manevî otoritelerini ortaya koymaktadır. Anadolu'nun her bir yanında gönül sultanlarının geride bıraktığı ahlâkî ve manevî miras müşahede edilmektedir. Buna ilaveten bazı şehirler özellikle belli bir isimle anılmaktadır. Söz gelimi Ankara dendiğinde Hacı Bayram-ı Velî, Konya dendiğinde Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî, İstanbul dendiğinde Eyüp Sultan, Aziz Mahmud Hüdâyî veya Bursa dendiğinde Emir Sultan akla gelmektedir. Bu durum tasavvuf erbâbının geçmişte bu şehirlerdeki

etkinliklerine işaret ettiği gibi bu atmosferin günümüzde hâlen devam ettiğini göstermektedir.

Tarihi milattan önce yedinci asra dayandırılan Niğde pek çok medeniyete, dinî yapılanmaya ve kültüre ev sahipliği yapmış bir şehirdir. Anadolu coğrafyasının ortasında ve geçiş yolları üzerinde bulunması hasebiyle de oldukça hareketli bir tarihe sahne olmuştur. Sırasıyla Bizans, Anadolu Selçuklu, Karamanoğlu ve Osmanlı idaresi altında yönetilen Niğde'de, Rum-Türk medeniyete dair eserler bırakılmıştır. Mimari anlamda zengin sayılabilecek eserlere ev sahipliği yapan Niğde'de bunun yanı sıra dinî, ilmi ve kültürel anlamda da zengin bir miras oluşmuştur.

Niğde'de yetişen sûfîler bu mirasa tasavvufî anlamda katkı sunarak şehrin manevî atmosferini derinden etkilemiştir. Ayrıca fıkıh, kelâm, hadis, tefsir ve Arap dili gibi ilimlerle meşgul olan nice âlim şehrin dinî ve ilmi kimlik kazanmasına vesile olmuştur. Şüphesiz günümüzde hâlen bu atmosferin tezâhürleri devam etmekte, bu anlamda Niğde halkı da atalarından kendilerine miras bırakılan dinî hayat ve tasavvuf kültürüne sahip çıkmaya istekli görünmektedir. Elinizdeki bu çalışma Niğde'de oluşan dinî hayatı ve tasavvuf kültürünü kurumlar ve isimler özelinde tanıtmak amacıyla ortaya konmuştur.

"Niğde'de Dinî Hayat ve Tasavvufî Kültüre Dair İzler" isimli çalışmamız üç bölümden oluşmaktadır. Çalışmamızda Niğde'deki tasavvufî miras pek çok yönüyle ele alınmaya çalışılmıştır. Birinci bölümde Niğde tarihine dair genel bilgiler verildikten sonra Niğde'de dinî hayatın kurumları olan mescid, cami ve medreseler tanıtılmış, mimari özellikleri ve buldukları yerler hakkında bilgi verilmiştir. Bu bölümde ayrıca Niğde'de Kâdiriyye, Nakşibendiyye, Halvetiyye ve Mevleviyye tarikatlarının izi sürülerek bu tarikatlara ait olduğu öne sürülen tekkelere değinilmiştir. İkinci bölümde Niğde'deki tasavvufî mirasa katkı sunan gönül erleri Kemâl Ümmî, Gül Baba, Osman b. Ahmed el-Fertekî, Hacı Seyyid İbrahim Efendi, Ahmed Kuddûsî ve Âşık Kemâlî Baba tanıtılmış; haklarında aktarılan kerâmetlere yer verilmiştir. Üçüncü bölüm, eldeki veriler ışığında Niğde'de bulunduğu tespit edilen türbelere ayrılmıştır. Bu kapsamda Niğde'nin Merkez, Altunhisar, Bor, Çamardı, Çiftlik ve Ulukışla ilçeleri ayrı

başlıklar hâlinde irdelenmiştir. Son bölümde ise Niğde’de tasavvufî hayata dair numûnelere yer verilmiştir. Ahmed Kuddûsî’ye ait olduğu bilinen ve günümüzde bestelenmiş hâliyle çeşitli meclislerde okunan ilahiler tespit edilmiş ve bunların güfteleri tasavvufî açıdan yorumlanmıştır.

Niğde’nin şahit olduğu tasavvuf kültürü hakkında günümüze ulaşabilen kaynaklar sınırlıdır. Bu durum kitabın başlığını “Niğde’de dinî hayat ve tasavvuf kültürüne dair izler” şeklinde belirlememizin sebebini teşkil etmiştir.

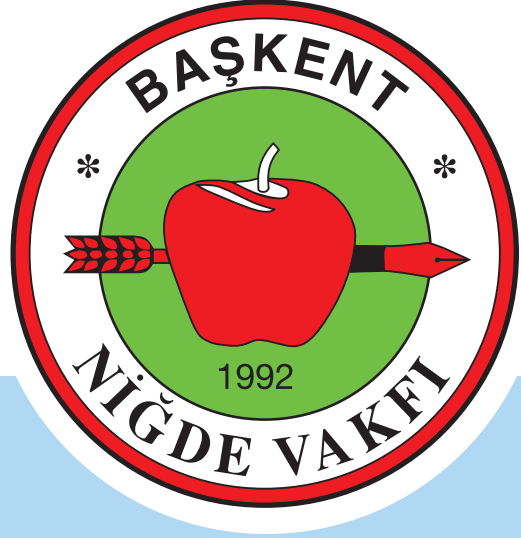
Bu çalışmada, mümkün olduğu ölçüde eldeki veriler ışığında kapsamlı bir çalışma ortaya konmuştur. Akif Dündar tarafından 2001 yılında hazırlanan “Niğde ve Çevresinde Ziyaret ve Ziyaret Yerleri” başlıklı yüksek lisans çalışması, Abdülhalim Durma’nın Niğde Evliyaları isimli kitabı, Nevzat Topal’ın 15. Yüzyılda Niğde adlı eseri, Niğde İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü’nün web sitesindeki bülten, eserlerin ve isimlerin tespitinde başvurduğumuz kaynaklardır.

Bunların yanı sıra köy ve kasabalarda oluşan tasavvufî kültüre dair bilgi kaynaklarımız arasında din görevlileri, muhtarlar ve köylerin ileri gelenleriyle yapılan mülakatlar baş sırada gelmektedir. Daha önce Niğde’deki dinî hayat ve tasavvuf kültürüne dair bazı çalışmalar yapılmıştır ancak bunların çoğunun, kerâmet ve sıhhati tespit edilemeyen rivâyetlerle oluşturulmuş olduğu anlaşılmaktadır.

Bu doğrultuda çalışmamız söz konusu kültürü akademik bir çerçevede ele alan tek araştırma olması hasebiyle de önem arz etmektedir. Çalışmanın Niğdeli gönül erlerinin bıraktığı mirası tamamlamak üzere sarfedilen bir emek addedilmesi temennimizdir.

Niğde’imizin gönül erlerinden Ahmed Kuddûsî’nin şu sözlerini son söz olarak paylaşmak isteriz:

*“Sana her ne lazım ise onu Hakk’tan iste
O hem Karîb hem Semî, hem Mücîb hem de Ganidir
O hem Cevâd’dır hem Kerîm’dir, isteyeni mahrum bırakmaz
O Muğnî’dir, ihsanıyla seni zengin eder
Sen O’na dayan, zira vekil olan O’dur...”*
Ahmed Kuddûsî (k.s.)

DUYURU

Kıymetli üyelerimiz 25 Nisan 1992 tarihinde resmen kurularak faaliyete geçen Başkent-Niğde Vakfı 25 Nisan 2024’de 32. yılını doldurmuştur. Geçen

32 yıllık süreçte, vakfımız maddi ve manevi destekleriniz sayesinde kapılarını size açık tutabilmiş.

Yüzlerce öğrenciye eğitim yardımı yapmış ve burs vermiştir. Geçmişte olduğu gibi, gelecekte de kapımızı her zaman sizlere açık tutmak için katkı paylarınızı ve abone olduğunuz

NIĞDEmiz dergisi için bağışlarınızı; daha çok Niğdeli Yüksek Öğretim öğrencilerine daha fazla destek verebilmemiz için katkılarınızı bekliyoruz.

Saygılarımızla.

**Başkent-Niğde Vakfı
Yönetim Kurulu**

Mustafa ERYAMAN
Arkeolog

NIĞDE'NİN MANEVİ MİMARLARINDAN ABDULLAH EFENDİ HAZRETLERİ'NİN MEZARINA DAİR

Niğde şehir merkezinin farklı muhitlerinde tarihi mezarlıkların olduğu bilinen bir konudur. Bu farklı muhitlerdeki mezarlıkların bazıları zamanla sökülerek yok edilmiş, yerlerine de betonarme binalar yapılmıştır. Niğde'de bitki fakirliği dağların eteklerinde ve düzlüklerde erozyon sebepli dolgularla hızlandırmaktadır.

Bazı mezarlıklar ise oluşan erozyon sebepli dolgularla toprak altında kalmış ve de zamanla unutulmuştur. Son yüzyılda Niğde'deki öngörüsüz imar ve iskân faaliyetleri neticesinde bazı mezarlıkların yok olduğu anlaşılmaktadır. Niğde Müzesi, Millî Eğitim Müdürlüğü ile Eski Tekel binasının bulunduğu arazilerin tamamıyla mezarlık olduğu bu binalar için temel kazılırken bu mezarların kaldırıldığı ve kamyonlar dolusu kemiklerinde başka alanlara nakledildiği söylenmektedir. Yine İmam Hatip Meydanında günümüzde yıkılmış olan İHL binası yapılırken binanın ve bahçesinin tamamen mezarlık olduğu, okul binası yapılırken buradaki mezarların açılıp kemiklerinin de öğrencilere toplattırıldığı bilinmektedir. Yine Sabancı Kız Yurdu ve civarının da Rum Mezarlığı olduğu bilinir.

Ayrıca Derbent 'teki TEDAŞ binası ve çevresinin de mezarlık olduğu açılan temellerde görülen mezarlardan anlaşılmaktadır. Yine eski kapalı spor salonunun olduğu arazinin de mezarlık alanı olduğu söylenmektedir. Kemalî Ümmî Türbesi ile Hüdavend Hatun Türbesinin arası ve çevresinin de mezarlıklarla dolu olduğunu 20. yy. başlarında çekilen fotoğraflardan anlamaktayız. Keza Dışarı Cami' de de bir hazirenin var olduğu söylenmektedir. Niğde'de bir diğer görünen ve bilinen fakat toprak dolgularla kaybolmaya yüz tutan, korumasız ve bakımsız haldeki Kırbağları'ndaki Yalnız Dede Mezarlığı'dır. Yine kale ve çevresinde, Çarşı Hamamı yanında da enbiya ve evliya yatırlarının olduğu ve zaman içerisinde bunlarında yok edildiği konuşulur. Niğde'nin en büyük mezarlık alanının ise Şehitler Mahallesinde olduğu söylenir. Günümüzde bu büyük mahallenin bazı noktalarında büyük mezarlıktan günümüze ulaşan küçük çaplı mezarlıklar, mesitler, hazireler ve türbe ile yatırları da görmemiz mümkündür. Geçmişte Şerif Ali Türbesinin olduğu alanda da büyük bir hazire vardı. Diğer türbelerde olduğu gibi bu türbenin de

haziresi parka dönüştürüldüğünden dolayı günümüze maa-lesef ulaşamaz. Türbeye ait hazireden sadece tek bir mezar yapısı günümüze ulaşır. Bu mezarın günümüze ulaşmasının sebebi de mezar sahibi torunlarının mezarı sahiplenmele-riyle mümkün olur.

Bu çalışmamızın özü, Niğde İli, Yukarı Kayabaşı Mahallesi, Postane Sokak ile Şerifali Sokak'ın kesiştiği noktada yer alan mezar yapısını tanımlamaya yöneliktir. Sade şekildeki bu mezar yapısı anıtsal yapıdaki Şerif Ali Türbesine oldukça yakındır. İnşa kitabesine göre, 1282 H./1865-66 M. yılında daha öncesinde mevcut olan bir türbenin yıkılıp yerine Hacı Said Paşa tarafından ikinci defa olarak şimdiki Şerif Ali Türbesini yaptırdığı anlaşılmaktadır (Özkarıcı 2001:156). Mahalle sakinlerince "Evliya Mezarı" olarak ifade edilen ve de Şerif Ali Türbesine komşu bu mezar Abdullah Efendi'ye aittir. Bu mezarda tıpkı El-Hacı Mahmud Efendi Hazretleri'nin kabri gibi (1950'li yıllarda şehir içi yolları genişletilirken) kaldırılmak istenmiş, fakat bu işi edepsizce yapmak isteyenlerin başlarına çeşitli kötü olaylar gelmesiyle geri durmuşlar, şayet mezarı yerinden kaldırdıkları takdirde kendilerine ya da ailelerine gelecek olası büyük felaketlerden korkan ilgililer, tıpkı El-Hacı Mahmud Efendi Hazretleri'nin kabrine dokunmadıkları gibi bu kabre de bir daha dokunamamışlardır. Günümüzde asfalt yol üzerindeki mezar yapısı; doğu-batı yönde uzanmakta olup zeminden itibaren 2.60 x1.40 m ölçülerinde, mermer levhalarla kaplı, mermer levhali kaide ve küpeşteli mezar duvarına sahiptir. Mezar duvarları ise 0.57 m. yüksekliğindedir (Foto 1).

Fotoğraf 1: Abdullah Efendi, Himmet Zade Hazretleri mezarının genel görünüşü.

Mezara ait mermerden kitabesi ise 0.60x0.40 m. ölçülerindedir. Mermerden kitabesinde; Arapça “Hüve'l-bâki, Allah ve Muhammed lafızları yanında Türkçe; Abdullah Efendi, Himmet Zade Hazretleri, D. 1640, Ö.1710 Ruhuna Fatiha. H.1050- H.1122” yazıları vardır (Foto 2).

Fotoğraf 2: Abdullah Efendi, Himmet Zade Hazretleri mezarının mermerden kitabesi.

Abdullah Efendi, Himmet Zade Hazretleri mezarındaki kitabesinde bulunan doğum ve ölüm tarihlerinin olması yapıyı 18. yüzyılın başlarına tarihlendirmemize imkân sağlamaktadır. Ezcümle; bu mezar yörede “Abdullah Efendi” olarak bilinmekte ve büyük saygınlık görmektedir. Mezar da metfun bulunan Abdullah Efendi'nin kimliği konusunda geniş bir bilgimiz yoktur. Abdullah Efendi'nin Himmet Zade oluşu bizlere açık ipuçları zaten vermektedir. Sözlükte “meyil, arzu, istek, azim” manasına gelen himmet kelimesi (çoğulu himem), “Kendini veya başkasını kemale erdirmek için kalbin bütün ruhanî güçleriyle Cenâb-ı Hakk'a yönelmesidir” şeklinde tarifi vardır. Tasavvufta ise himmet genel olarak velînin teveccühü, tasarrufu ve olağan üstü işleri başarma gücü şeklinde anlaşılmıştır. Muhyiddin İbnü'l-Arabî'ye göre himmetin üç şekli vardır. Kalbin temenni ettiği şeye bütünüyle yönelmesi uyanış tarzındaki himmettir.

Bu bir şeyi gönülden dileme, yürekte arzulama anlamına gelir. Müridin bir şeyi bütün samimiyetiyle dilemesi “irade himmeti” veya “cem' himmeti” adını alır. Bu anlamdaki himmetin etkisi altına alamayacağı hiçbir şey yoktur. Bu türlü himmete sahip olan bazı müritler şeyhlerini bile etkiler. İbnü'l-Arabî, saf bir ilhamla arzuların bir noktada toplanmasına “hakikat himmeti” adını verir. Yegâne istekleri Hak olan büyük şeyhlerin himmeti böyledir. Velîler, himmet denilen mânevî ve sırrı bir güçle misal âlemindeki mümkün varlıkları gerçek varlıklar haline getirebilirler; çünkü himmet kâmil insandaki ilâhî kudrettir. Bu kudretle meydana gelen bu tür varlıklara “mahlûk-ı ârif” denilmektedir (Demirci 1998:57). Velî olan ve de olağan üstü irade gücüne sahip olduğuna inanılan Himmet Zade Abdullah Efendi'ye yönelik olarak NÖHÜ, Türk Musikisi Devlet Konservatuarı

bölümünde görevli Prof. Dr. Feyzan Göher Balçın ile yakın bir zamanda yapmış olduğumuz söyleşi de Göher Balçın: **“Abdullah Efendi Hazretleri, babaannem Azmiye Göher'in annesi soyundan olup büyük dedelerindedir. Niğde Saruhan Mahallesinden olup babaannemin annesinin babasının dedesi Molla Ömer'dir. Molla Ömer'in babası da Abdullah Efendi'dir. Silsileyi bugünden geçmişe doğru sıralayacak olursak: Feyzan Göher- Yücel Göher-Azmiye Göher-Adeviye Erol- İsmail Efendi- Mehmet Çavuş- Mulla Ömer ve Abdullah Efendi şeklinde sıralayabiliriz. Ailemizde devamlı anlatılagelen soyumuzda böylesi bir evliyanın olduğu, lakin hakkında herhangi bir yazılı belgenin ve de şahsa ait olan yazılı bir eserinde bizlere ulaşmadığını biliyoruz. Babaannem soy ağacı uygulaması çıkmadan çok evvel, benim büyük dedelerim Molla Ömer ve Abdullah Efendi diye de sıkça söylemiş.”** Demektedir (Ayrıca bakınız. Vural 2018:85). H.1122/ M.1710 senesinde 70 yaşında vefat eden Abdullah Efendi'nin ölümünden 155 yıl sonra yapılan Şerif Ali Türbesindeki metfunun da aynı soydan olduğu bu sayede ihtimal dâhilindedir.

Günümüzde Abdullah Efendi Hazretlerinin mezarının hemen önünden otoyol geçmektedir. Mezarın koruma alanı ise yoktur. Mezarın yanları da otopark ve veznelere çevrilmiş haldedir. Niğde'nin önde gelen manevî mimarlarından olan Abdullah Efendi'nin mezarını kaplayan mermer levhalarda da kırılmalar ve dökülmeler vardır.Yine mezar üzerine dikilen Gladıçya ağacı fazlaca büyümüş olup mezarın dokusuna zarar verir hale gelmiştir.

Sonuç olarak; Niğde kent kültürü standardı gereğince ve de manevî değerlerin korunması ve yüceltilmesi adına Niğde'nin bilinen manevî mimarlarından Abdullah Efendi'ye ait bu mezar yapısının ilk etapta aslına uygun şekilde onarılması, üzerindeki Gladıçya ağacının sağlıklı bir şekilde alınarak mezara yakın uygun bir yere dikilmesi, bu ulu mezarın etrafındaki müştemilatların ise kaldırılarak tıpkı Yeşil Mezardaki gibi asfalttan arındırılmış, toprak dokulu bir koruma alanı ve de ziyaretçilerin güvenli şekilde dua edebilecekleri bir platformun oluşturulması uygun olacaktır.

Kaynakça:

Mehmet Demirci, “Himmet”, Türkiye Diyanet Vakfı Ansiklopedisi, C.18, İstanbul 1998.

Mehmet Özkarcı, Niğde'de Türk Mimarisi, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2001

Timur Vural, Feyzan Göher Vural, Niğde İlinde Kültür ve Müzik, Kömen Yayınları, 2018.

Yavuz DEMİRTAŞ
Vakıf Kurucu Başkanı

BAŞKENT - NİĞDE VAKFI

25 Nisan 1992 tarihinde resmi kuruluşunu tamamlayan Başkent-Niğde Vakfı 2024 yılında 32. Kuruluş yıldönümünü, ilk kuruluş çalışmalarından sayarsak 33. Yılıni doldurmuş bulunuyor. Ana kuruluş amacını Başkent Ankara'daki İş insanları ve üst düzey bürokratları bir araya getirip, gerek Ankara'daki ve gerekse Niğde ve diğer yörelerdeki hemşehrilerimiz arasında dayanışma sağlamak, Niğde Kültür ve Geleneklerini yaşatmak olarak özetleyebileceğimiz Başkent-Niğde Vakfı, zaman-zaman zor dönemler yaşasa da, varlığını pekiştirerek sürdürmektedir.

Merkez ofisi Çankaya, Demirtepe mevkiinde bulunan Vakfımız, kendi faaliyetleri yanı sıra, Ankarada kurulu 9 kadar mahalli Niğde Derneği ve Federasyonuna da merkez binasında yer vererek faaliyetlerine yardımcı olmaktadır. Vakfımızla ilgili daha önce NİĞDEMİZ Dergisinin eski sayılarında, özellikle 89, 95, 98, 108 ve 117. sayılarında bilgi verilmişti. Bu defa da kuruluş ve faaliyetlerimiz hakkında bazı bilgileri tekrarlamaya çalışacağım.

KURULUŞ, TARİHÇE

1991 Yılı Mart-Nisan aylarında, Merkez Bankası eski başkanı hemşehrimiz Sn Cafer Tayyar Sadıklar'ın özel ofisinde 8-9 kadar hemşehrimizin başlattığı çalışmalar, 1991 yılının genel geçim atmosferinde neticeye ulaşmadan dağılır ve bazı müteşebbisler aramızdan ayrılır.

Birkaç ay sonra, seçimler sonrasında daha sağlıklı bir çalışma ortamı oluşunca, bu defa benim Kızılay'daki ofisimde, kalan arkadaşlarımızla yeni bir çalışma başlattık. Mevcut müteşebbisler yanı sıra, gruba katılan diğer bazı hemşehrimizle birlikte, çalışmalarımız 1991 sonlarında berraklaştı ve oluşturulacak kuruluşun, daha kapsayıcı bir kurum olması bakımından bir VAKIF ve adının da (Başkentteki Niğdelileri çağrıştırmak için), BAŞKENT-NİĞDE VAKFI olması kararlaştırıldı.

1991 sonu ve 1992 yılı başlarında Vakfın Amaçları yanı sıra, Ana Sözleşme Taslağı ve kapsamı tartışılıp, konuda deneyimli bazı hukukçu tanıdıklarımın yardımıyla kesin şekli verilerek, tescil formaliteleri tarafımda yerine getirildi. Böylece Mart 1992 ayında tescil edilen Vakfımızın Kuruluşu Resmi Gazetede ilanı sonrası 25 Nisan 1992 günü resmen gerçekleşmiş oldu.

3 Kurucu birarada

KURULUŞ SONRASI BAŞLICA GELİŞMELER

Kuruluş dönemindeki başkanlığım sırasında kuruluş formaliteleri yanı sıra, Kurucular dışında kalan DİĞER MÜTEVELLİ üyeler ve Kayıtlı Normal Üyelerin de oluşturulması sağlandı. Vakıf geceleri babında ilk Balo ve Vakfı tanıtıcı toplantılar düzenlendi, ilk VAKIF YILLIĞI bastırılarak dağıtıldı.

Vakfın tüm sekreteryaya, yazışma vs rutin giderlerinin tarafımda karşılandığı bu ilk 2,5 yıllık dönemde Kuruluş sermayesi olan 137 milyon TL yanı sıra, yapılan diğer bağışlar tasarruf edilerek, 1994 yılında, şu andaki Merkez ofisimiz olan Binamız satın alınarak donatıldı. Yine aynı dönemde, eski Milletvekillerimizden merhum Ali Ulvi Arıkan da Vakfımıza Emek semtindeki bir dairesini bağışladı ve böylece 2 daire sahibi olarak maddi durumunu güçlendiren Vakfımız diğer faaliyetlerine ağırlık verme fırsatını yakaladı.

Vakıf Merkezi Açılışı (1994)

1994 başında, gerek “HER BAŞKANIN SADECE 1 DÖNEM GÖREVDE KALMASI” prensibi uyarınca, gerekse Vakıf faaliyetlerinin şahsi işlerimi çok fazla engellemesi nedeniyle Yönetimden ayrıldım. Görev sürem içinde bana yardımlarını esirgemeyen Bşk.Yrd. Sn. Zafer SEVDİ ve Dr. Nadi ÖZDAMAR başta olmak üzere tüm Yönetim Kurulu üyelerine müteşekkirim.

İkinci Yönetim Döneminde Başkanlığı üstlenen Sn. C. Tayyar SADIKLAR yönetiminde de Vakıf amaçları doğrultusundaki faaliyetlerini devam ettirdi. Bu dönemde NİĞDEMİZ dergisi basım ve dağıtımını başlatıldı. Niğde ve Ankara’da Konferanslar düzenlendi.

Sn. Hasan İKİZOĞLU Başkan, Sn. Hüseyin ÇELİK Bşk. Yrd. olduğu üçüncü dönemde de yine önemli faaliyetlerde bulundu, ilk öğrenci bursları uygulaması başladı.

Yine bu dönemde, İstanbuldaki bazı varlıklı hemşehrilerimizin de yardımlarıyla, üçüncü dairemizi edinebildik. Böylece Merkez ofisimiz dışındaki 2 dairemizi kiraya vererek, cari masraflarımızın bir kısmını karşılar duruma geldik.

Daha sonrasında başkanlığı üstlenen Sn. Hüseyin ÇELİK döneminde önemli sayıda eğitim Yardımı (Burs) temin edilerek, maddi durumu yetersiz pek çok öğrenciye destek sağlandı. Bu dönemde, kapsamlı bir NİĞDE YILLIĞI bastırılıp, dağıtıldı. Gerek MÜTEVELLİ, gerekse NORMAL ÜYE sayısı da bu dönemde kayda değer ölçüde arttı.

Ancak 2006 yılında, 2003 Yılı Medeni Kanun değişikliği nedeniyle, “VAKIFLAR YENİ ÜYE KAYDEDEMEZ” ifadesi üzerine telaşa düşen bazı hemşehrilerimiz, uyarılarımıza rağmen, alel acele bazı Mahalli Dernekler kurarak, bilerek veya bilmeyerek bu dönemde Vakıf çalışmalarının aksamasına neden olmuşlardır. Nitekim uyarılarımızda haklı çıktığımız kısa süre sonra, söz konusu ifade düzeltilince anlaşılmış, ancak Vakfımız bu 2 başlılığın getirdiği neticesinde ortaya çıkan sonuçtan uzun yıllar etkilenmiştir.

Niğde Günleri 3

Daha sonra Sn. Dr. Nadi ÖZDAMAR ve sonraki dönemde rahmetli Sn. Musa BALABAN başkanlığında tekrar belirli bir düzene kavuşan Vakfımız, Derneklerle birlikte, Ankara Ulustaki Sergi Alanında 3 defa arka arkaya NİĞDE GÜNLERİNİ gerçekleştirerek, hem Niğde’nin Başkentteki tanıtımına yardımcı olmuş, hem de gerek Vakfımız ve gerekse Dernekler Federasyonuna maddi katkı sağlamıştır. Dönemini tamamlayamadan vefat eden Sn. Musa BALABAN’ı rahmetle anıyoruz. Dönemi Başkan yardımcısı Sn. Şeyda DOĞANCIOĞLU Kadın kolları faaliyetlerini başlatarak, başarıyla tamamlamıştır.

Yönetim Anıtı Kabirde

Bir sonraki dönemde Sn. Muzaffer TUNA başkanlığında Vakıf faaliyetlerini sürdürmüş, 1 yıl sonrasında ise yönetime daha çok kadın üye girmesini temin gayesiyle seçimler yenilediğinde, Yönetimi Sn. Muharrem ÖZMEN devralmış olup, Vakfımızın maddi durumunu düzelterek, yeni bir taşınmaz edinemesi de, daha sonraki dönemlere artı finansman imkanlarıyla geçiş sağlamıştır. Bu süre içinde, Vakıf Senesinde dikkatimizi çeken bazı aksaklıkları düzeltme imkanımız da olmuştur.

2018 - 2019 yıllarında Vakıf başkanlığını üstlenen iş insanı Sn. Ali KURTARAN dönemi de finansal bakımdan rahat bir dönem olmuş, Vakıf Merkezimiz Kadın Kolları faaliyetleri ve Veteran (Yaşlı) üyelerimizin hafta içinde sohbet etme fırsatı

bulduğu bir odak noktası olmuştur. Ne yazık ki Perşembe Toplantıları müdavimlerinin çoğunu geçtiğimiz yıllarda kaybetmiş bulunuyoruz. Allah rahmet eylesin.

Perşembe Grubu (VETERANLAR)

Son olarak, 2020 yılından beri Sn. Gökhan BULUŞ'un Başkan ve Sn. Metin AYHAN'ın başkan yardımcısı olduğu Yönetim Kurulu, olumsuz şartlarda bile, Vakıf çalışmalarında çok özverili, başarılı bir çalışma ortaya koymuşlardır. Vakıfa bu dönemde yoğun bürokrat ve iş adamı ilgisi olmuştur. Hemşehri lobisi oluşması için yoğun ziyaretler ve yemekli organizasyonlar gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Vakıfta herkese yönelik olmak üzere özelliklerle öğrencilerimizi ilgilendiren konularda eğitimler düzenlenmiştir. Öğrencilere ödenen burs miktarında ve sayısında önemli artışlar olmuştur. Bürokrat ve işadamları toplantıları gibi birçok önemli organizasyona imza atan Yönetim Kurulu'na, özveriyle çalışan kurullarımıza ve her zaman aidaat ve bağışlarını esirgemeyen hemşehrilerimize de sonsuz teşekkürler.

Ankara 1. Bürokratlar Buluşması

Niğde 2. Bürokratlar Buluşması

GERÇEKLEŞEN HEDEFLERİMİZ

Vakfımızın kuruluşundan itibaren öncelikli hedeflerimizin önemli kısmını gerçekleştirdik. Öncelikle tüm olumsuz görüşlere rağmen, 1991'in özel şartlarında Vakfımızı kurup, gerekli ilgiyi sağlamak önemliydi. Vakfımızın bu günlere erişmesini sağlayan, sağlam bir Kurumsal yapı ve sahip olduğu 3 Daire yanında yeterli finansal rezerv sahibi olması da bir başka başarıdır. Bu güne kadar gerçekleştirilen sayısız Sergi, Kermes, Balo, Yemek, İftar, Piknik, Gezi, Gün, Koferans, Seminer ve benzeri organizasyonlar yine dikkate şayan, oldukça önemli faaliyetlerdir. Belirtilen faaliyetlerin çoğu kendini finanse eden, bir çoğu da Vakfa gelir sağlayan faaliyetlerdir.

Öğrenciler ile Kahvaltı

Bunun yanında başarılı ancak maddi durumu yetersiz binlerce Niğdeli öğrenciye sağlanan BURS ya da Eğitim yardımı da, her ne kadar sayı ve tutar olarak arzu ettiğimiz seviyede olmasa da, önemli bir çabadır. Bu mütevazı katkılarımızın şüphesiz maddi yanı kadar, moral yönü de çok önemlidir. Nitekim Vakfımızın maddi veya manevi desteğini alan öğrencilerin, yıllar sonra meslek sahibi olup, belirli mevkilere geldiğini görmek, hepimizi gururlandırmaktadır. Vakıf Merkezinin her Niğdeliye açık olması, ve zaman - zaman gerek gelenlerin sorunlarına olabildiğince çare aranması, ve gerekse daha genel sorunların da imkanlarımız oranında ele alınıp çözüm aranması, bunların yanında maddi imkanı bulunmayan Niğde Mahalli Derneklerine Vakıf Merkezinde yer vererek faaliyetlerini yürütmelerine yardımcı olmamız, hafta içi ve hafta sonunda Merkezimizin ziyarete açık tutularak, hemşehrilerimiz arasında kaynaşmaya vesile olmamız başlı başına güzel olgulardır. ANKARADAKİ BU OCAK TÜTTÜRÜLMELİDİR.

HEMŞEHRİLERİMİZDEN BEKLENTİLER

Şüphesiz henüz gerçekleştiremediğimiz bir çok ekşiğimiz vardır, ve ne kadar çabalasak da her zaman eksik birşeyler kalacaktır. Önemli hususlardan biri de şüphesiz, Vakfa olan ilginin bazı olumsuz veya değişen şartlar nedeniyle azalmasıdır. Dileğimiz, Yönetim veya diğer Kurullarda yer alsın, tüm üyelerimizin Vakfa maddi destek sağlamak kadar önemli olan, üye sayımızı yeni adaylarla artırmaya gayret etmesidir. Nice 33 yıllara...

BİR MÜBADELE KÖYÜ: “ENEHİL” DİKİLİTAŞ

Dikilitaş köyünün bilinen eski ismi Enehil'dir. Enehil ismi 16. yy. başından beri bilinmektedir (Hüseyinklioğlu-Aslan 2009:309). Köyün adı 1522 yılı kayıtlarında Enehil ya da Anahil olarak geçmektedir. Dikilitaş köyü tarihi kronolojisi ise Hitit, Roma, Bizans, Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemleri şeklindedir. Paleolitik, Neolitik ve Kalkolitik Dönemlere ait Enehil Höyüğü ve İmamlı Höyüğü bulunmaktadır (Yavaşcan, Uruk, 2019:1210).

Ioannis Kalsoğlu, “Zincidere Katrsenide bulunan Ioannis Prodromos Monastırı Yahud Mani Flavianon” başlıklı kitabında Dikilitaş köyü hakkında Enehil başlığı altında şöyle bahseder: “ENEHİL, bazı tepeler arasında bir karye olup İSLAMLAR tarafından meskündür. Ortadoksoşların ikamet ettikleri ise alel umum GÂVUR ENEHİLİ tabir olunur. Ekklesiaları eskiden kalma olup, Agios Pahomios isminedir ve yanında harabelerinden anlaşılın cesim bir misafirhane mahalidir. Buranın bir saat şark cihetinde Dünderli kariyesinde gümüş madeni mevcut olup, çıkarılan cehir, Bereketli maddenine nakil olunarak gümüş ihraç edilir” (Kalsoğlu, 1898).”

Köy geçmişte Niğde-Kayseri kervan yolu üzerinde olup mübadele sürecine kadar köyde Türk ve Müslüman yerlilerle Rum ve gayrimüslim halk yaşardı. Hâlihazırda köyde Post-Osmanlı dönemi iki kilise yapısının yanında Osmanlı dönemi sivil mimari örnekler, kaya şapelleri, çeşmeler, camiler, köprüler, han yapıları vb... Yanında yeraltı yerleşimleri, kaya oyma mekânlar, yeraltı tünelleri, yer altı mağaraları bolca görülmektedir.

Dikilitaş köyünde Rum Ortodokslara ait iki adet kilise bulunmaktadır. Kiliseler “Eski Kilise” ve “Yeni Kilise” olarak isimlendirilmektedir.

Eski Kilise: Doğu-batı doğrultusunda uzanan kilise üzerinde şimdiye kadar bir araştırılma yapılmamıştır. 1880’lerde inşa edildiği ileri sürülmektedir. Kapadokya bölgesinde görülen nadir kiliselerden biridir. Narteks ve apsisi olmayıp tek neflidir. Batı tarafından giriş kapısı üzerinde değişik şekiller verilen bir pencere bulunmaktadır. Çatısı tonoz örtülüdür. İçinde definecilerin tahrip izlerine bolca rastlanmaktadır (Niğde Belediyesi, 2022:98). Kilise define arayıcıları tarafın-

dan çokça tahrip edilmiştir. Defineciler tarafından kilisenin yıkılan arka duvarı özünden uzak olarak çok acemice bir şekilde örülmüştür. Korumadan uzak bir şekilde harabe vaziyettedir.

Yeni Kilise: Kilisenin kitabesi bulunmadığı için, yapım tarihi ve kime ithaf edildiği bilinmemektedir. Köyün Mucur semtinde bulunan yapının batı tarafında cephede saçak altında bir asker aziz figürü bulunmaktadır. Uç nefli, beşik tonoz örtülü bazilikal planlı kilisenin batı cephesinde iki köşede çatıya çıkış sağlayan merdivenler diğer kiliselerden ayırt edici özelliğidir. (Pekak.) 1990’larda kalorifer tertibatı çekilerek halı atölyesi olarak kullanılmıştır. Şimdi boştur. Korumasız bir durumda olup köylüler depo ve etrafını da park olarak kullanmaktadırlar (Niğde Belediyesi, 2022:98). Kilisenin ön tarafından bulunan asker aziz figürü yakın zamanda ortadan kaybolmuştur. Ayrıca kalorifer tertibatı kilisenin orijinal halini bozmuştur. Bu kilise de diğeri gibi zaman zaman definecilerin tahribatına uğramaktadır.

Kale: Dikilitaş köyü merkezinde “Kale” olarak bilinen kayalık bir alan bulunmaktadır. Dikilitaş, belediyeleştiği dönemde can ve mal güvenliğini tehdit ettiği için bu kayalık alan kayalardan temizlenmiştir. Kayalıkların arasında bulunan yer altı tünellerinin ve yer altı mağaralarının kapıları da maalesef kapanmıştır. Kale olarak bilinen alan hâlâ köy manzarasını izlemek için bir seyir yeri olarak varlığını sürdürmektedir. Şuan bakımsız durumda olan kale bir peyzaj çalışmasıyla turizm için kullanılabilir.

Çeşme: Köyün merkezinde bakkalların, kahvehanelerin ve pazar yerinin bulunduğu yerde çeşme bulunmaktadır. Köy halkı çeşmeyi “Yukarı Çeşme” olarak isimlendirmektedir. Tam yapılış tarihi bilinmemekle birlikte Osmanlı dönemi eseridir. 1980’li yılların sonlarına kadar Dikilitaş’ta şebeke suyu bulunmamaktaydı. Köy halkı su ihtiyaçlarını bu çeşmeden karşılamaktaydı. Çeşme suyu günümüzde azalmış durumdadır. Zaman zaman definecileri tarafından çeşme tahribata uğramıştır.

Dikilitaş köyünün İçmeli köyüne sınır bölgesinde yer alan ve “Tospa” ve “Manastır” olarak bilinen mevkide “Rahip Oku-

lu” bulunmaktadır. Ancak günümüzde sadece temel taşları kalmıştır. Rahip okulunun bulunduğu yerin altında birçok büyük kaya mağaralar bulunmaktadır. Maalesef bugüne kadar herhangi bir arkeolojik çalışma yapılmadığı için hakkında çok az bilgiye sahibiz. Kapadokya bölgesinin uzantısı olarak bu mekânlar başarılı bir projeye turizme kazandırılabilir.

Köyün merkezinde han, bezir hane ve gayrimüslimlerin yaşadığı konaklar metruk halde bulunmaktadır. Bu tür yerler tescillenerek turizme kazandırılabilir.

Dikilitaş Köyü bir çukurda yer almaktadır. Etrafında Say mevkii, Kızılkaya mevkii, Oğlanlar Baş Mevkii ve Şapkalı Kaya mevkii gibi yüksek kayalık alanlar arasında kalmıştır. Bu yüksek kayalık alanlarda bolca kaya mezarlar, kaya oyuklar ve kaya mağaralar bulunmaktadır. Ayrıca Şapkalı Kaya olarak bilinen bir kaya oymanın penceresinden bakıldığında Dikilitaş yani (Obelisk) görülmektedir.

Dikilitaş köyü, ismini köyün merkezinde bulunan sanat tarihinde “Obelisk” olarak geçen “Dikilitaş”tan almıştır. Dikilitaşın tam yapıldığı tarih bilinmemekle birlikte Tyana Antik Kentinde bulunan ve (M.S.) II. yy’de yapılan dikilitaş ile çağdaş olduğu düşünülmektedir. Ortalama 20 m yüksekliğe sahiptir. Dikilitaşın nesilden nesille gelen bir hikâyesi vardır. Rivayet olur ki: “ Dikilitaşın bulunduğu bölgede bir savaş gerçekleşmiş. Kral savaşın başındaki komutan olan Vatos’a savaşı kazanması durumunda onun adına bir “Obelisk” yani Dikilitaş yaptıracağını söylemiştir. Bu olaydan sonra komutan Vatos savaşı kazanıyor. Kral da sözünde durarak komutan adına bir dikilitaş yaptırıyor. Dikilitaş’ın üzerine de komutan Vatos’un heykelini yaptırılıyor. Zaman içerisinde dikilitaşın üzerinde bulunan heykel kayboluyor. Bu heykelin tam akıbeti bilinmemekle birlikte ihtimaller dâhilinde bu heykel ya aşınmadan dolayı ya da tarihi eser kaçakçıları tarafından ortadan kaldırılmış olabilir. Günümüzde Dikilitaş’ın bulunduğu mevkii hâlâ “Vatos” olarak isimlendirilmektedir. Dikilitaş’ın üzerinde bir yazı bulunduğu söylenir. Yazı da şöyle yazıldığı rivayet edilir: “Karşının karşısına bak.” Maalesef bu yazı şuan bulunmamaktadır. Özellikle hazine efsaneleri bu yazının bir hazineyi işaret ettiğini rivayet ederler. Ancak Dikilitaş yuvarlak taş olduğu için ve hangi cepheden bakılacağı belli olmadığı için bir belirsizliği de bünyesinde taşımaktadır. Dikilitaş’ın altında bir mağara olduğu bilinmektedir. Bu mağaranın kapısı bir taş ile kapalı durumdadır.

Dikilitaş kabristanında ebedi istirahat ahında şehitlerimizin kanıyla rengini almış olan bayrağımızın gölgesinde yatmakta olan 3 şehidimiz bulunmaktadır.

Şehit J.Er. Erdal Çoban

Doğum Tarihi: 09.01.1970

Şehadet Tarihi: 04.08.1991

Şehit P.Onb. Musa Kartal

Doğum Tarihi: 1973

Şehadet Tarihi: 14.04.1994

Şehit P.Er. Halil Demirhan

Doğum Tarihi: 24.07.1966

Şehadet Tarihi: 20.01.1987

Dikilitaş; 27 Şubat 1976 tarihinde belediye statüsü aralık beldeye dönüştü. Kasabanın belediye statüsü, nüfusunun 2000 kişinin altına düşmesi üzerine 2013 yılında tekrardan köy statüsüne dönüşmüştür. Dikilitaş köyü merkez ilçeye bağlı olup şehir merkezine ortalama 48 km. uzaklıktadır.

Niğde’nin Merkez İlçesi Dikilitaş köyünde belediye kurulması (Devlet Arşivleri Başkanlığı)

Mübadele Öncesinde “Enehil” Dikilitaş Köyünün Demografik Yapısı

Mübadele öncesinde Dikilitaş köyünde Türk – Müslüman yerli halk ile birlikte Rum – Gayri Müslim halk birlikte yaşamaktaydı. Doç. Dr. Salih Özkan “Milli Devlet Olma Sürecinde Mübadele ve Niğde’ye yapılan İskân” kitabında Dikilitaş’ta yaşayan Ortodoks Rumların Trabzon vilayetinden Çamardı ve Ulukışla’da bulunan dağlarda maden ocaklarında amelelik etmek üzere geldiklerini ve buraya yerleştiklerini belirtmektedir. (Özkan 2010:112). Daha sonra Trabzon’dan gelen Ortodoks Rumlar Niğde’de yaşayan Ortodoks Rumlar ile karışmışlardır.

Mustafa Eryaman “Ali Ercan Dostlarıma Çağrım” kitabında “Enehil” Dikilitaş ile ilgili Ali Ercan’ın ağzından şu hikâyeyi aktarır: “Dedemin evinde dedeme çalıp okuduğum ikinci türkünün kısa hikâyesi şöyledir: Vaktiyle annemin babası olan Hasan dedemin bana anlattığına göre, o tarihlerden 70-80 yıl öncesinde Ferheng köyüne ortalama bir saat uzaklıktaki Enehil (Dikilitaş) köyünde âşık ruhuna sahip bir delikanlı var. Delikanlı, tarlada çalışan babasına, yemek götürmekte olan Rum kızı, genç Heleni ile karşılaşır. Âşık ruhlı genç, Heleni’ye âşık olur. O anda laf atsa ayıp olacağını düşünen genç, gördüğü bu kız ile konuşmaya cesaret edemez. Çaresiz halde hemencecik tarla kenarına diz çöküp elindeki sazi ile kalbinde oluşan duyguları şu şekilde dile getirir.”

Genç Âşık:

Gökdere'den çıktım derya yüzüne
Iras geldim bir Ermeni kızına
Yeme içme bak yavrunun yüzüne
İmana gel gâvur kızı imana.

Girdim kiliseye kandiller yanar
Oturmuş gâvur kızı zülfünü tarar
Otursam ağlasam el beni kınar
İmana gel gâvur kızı imana.

Yayladan gelirken yolun olayım
Has bahçe içinde gülün olayım
Yarin kötüyse yârin olayım
İmana gel yedi benlim imana

Adımı sorarsan Ali'dir Ali
Tuttuğum yol ise Muhammed yolu
Dünyayı halk eden Allah'ın kulu
İmana gel yedi benlim imana
Sıva kollarını gel gir koynuma

Genç Heleni:
Hacılarda hacca gider hacı olur
Talebelerde okuryazar hoca olur
Ermeni'den İslam olmak güç olur
Var git İslamoğlu dönmem dinine.

Fazla durdun burada gitsen işine
Bütün kavimlerim güler keşime
Sakın düşme asla benim peşime
Var git İslamoğlu dönmem dinine

Yayadan gelirken yol eksik değil
Has bahçe içinde gül eksik değil
Yari kötü olana yar eksik değil
Var git İslamoğlu dönmem dinine

Adın Ali ise girdim dinine
İşte başım eğdim senin önüne
Hayatım fedadır İslam dinine
Sıva kollarını gel gir koynuma

(Eryaman,2022:16)

Dikilitaş Belediye başkanlarından Murat Şenel Enehil'den (Dikilitaş) mübadele ile gönderilen Rumlara ait yaşanmış bir hikâyeyi bizlere aktardılar. "Mübadele başladığı zamanlarda Maria ve Destina isminde iki Rum kız Yunanistan'a gitmek istememişler. Maria isimli kız Ali Galip isminde Enehil'in yerli Türk gencine sevdalanmış. Ali Galip'te Maria'ya âşık olmuş. Maria ve Destina istemeyerek de olsa onları Yunanistan'a götürecek olan gemiye Mersin Limanında binmişler. Ali Galip birkaç arkadaşı ile birlikte gemi hareket etmeden önce limana ulaşmayı başarıyorlar. Gemiden Maria ve Destina'yı alarak tekrar Enehil'e getiriyorlar. Ali Galip ve Maria evleniyorlar. Maria Müslüman oluyor ve ismini Emine olarak değiştiriyor. Aynı şekilde Destina da Müslüman oluyor ve o da ismini Nazmiye olarak değiştiriyor."

Mübadele döneminde Yunanistan'a gitmeyerek Enehil'de iki de erkek kalıyor. Onlarda Müslüman oluyorlar ve isimlerini biri Tahir diğeri de Şevket olarak değiştiriyor.

Enehil gayrimüslimlerinden Müslümanlığı seçerek göç etmeyen Şevket Dönmez

(Dikilitaş Cami Derneği Üye Kayıt Defteri)

Dikilitaş'ın Belediye Başkanlarından emekli Tarih Öğretmeni Süleyman Ocak 05.05.2003 tarihinde mübadeleyi bizzat yaşamış yerli halktan olan Mehmet Memiş' ten (Köse Emmi) "Enehil" Dikilitaş'ta yaşayan gayrimüslim hane reislerinin isimlerini alıyor. Bu isimler şunlardır: Demirci Kriko, Marangoz Gavril, Kör Yordan, Demirci Yuvani, Çapsimiyon, Papazın Hacı, Kör Avraham, Terzi Elis, Anastas, Karaaçoğlu, Kart Aliksi, Dirmit, İshak, Şapkalı, Kaba Yusuf'un Hacı (Sonradan Müslüman olmuş), Öğretmen Daskali'dir.

Mehmet Memiş (Köse Emmi)

Doğum Yeri: Dikilitaş

Doğum Tarihi: 1907

Ölüm Tarihi: 25.12.2003

Kaynakça:

Ayşe HÜSEYİNİKLİOĞLU, Handan Arslan, "16. Yüzyılın İlk Çeyreğinde Niğde Kazası Yerleşme Merkezlerinin Tespiti", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19/2, 2009.

Devlet Arşivleri Başkanlığı

Dikilitaş Cami Derneği Üye Kayıt Defteri

Emel EFE YAVAŞCAN, Zehra Gediz URAK, "Tarihsel Katmanlaşmanın Belirlenmesi, Doğal Ve Fiziksel Değerlerin Koruma Bağlamında Değerlendirilmesi: Kapadokya Bölgesi, Niğde İli Örneği", *ÖHÜ Müh. Bilim. Derg.*

Ioannis Kalfoglou, "Zincidere Katresinde bulunan Ioannis Prodromos Monastırın Yahud Mani Flavianon" *Istanbul 1898.*

Mustafa ERYAMAN, "Ali Ercan Dostlarına Çağırım" *Istanbul 2022.*

Niğde Belediyesi Kültür Yayınları, *Niğde 2022.*

Salih ÖZKAN, "Millî Devlet Olma sürecinde Mübadele ve Niğde'ye Yapılan İskân" *Konya 2010.*

Süleyman OCAK 02.03.1953 *Dikilitaş Niğde Doğumlu Hayatta. (Emekli Tarih Öğretmeni)*

İKİ KADIN

Mürşide OKLU AYHAN
Şair-Yazar

Günün ilk ışıkları ile hareketlenen köy; horoz sesleri ile yeni doğan güne “merhaba” diyordu. Günlerdir yağan yağmur, taşan sel suları köylünün elini kolunu bağlamış ne bahçelerine gidebilmiş ne de bir fidan dikebilmişlerdi. Baharın ilk günlerinde dikilen fidanlarda yoğun yağmur yüzünden toprağa tutunamadan çürüyüp gitmişti. Neredeyse yaz günleri geçip gidiyordu. Böyle giderse ağzına atacak ne bir meyve ne bir sebze yetiştirebileceklerdi.

Zaten köylerine bahar geç geliyordu Hüseyin Efendi'nin. Öyle bir yerdeydi köyleri, doğa onlara baharı geç, kışı erken sunuyordu. Toros Dağlarının eteklerine kurulmuş köy; dağların arkasında Adana, Mersin ile komşuydu. Sıradağları aşkın mı en verimli topraklar o coğrafya insanlarını güldürüyordu. Ama bu köy verimli topraklardan nasibini alamamış, köylülerini yaşam savaşına mahkûm etmişti adeta.

Hüseyin Efendi her zaman ki gibi kendi kendine söyleniyordu.

“Yeryüzünde yerleşecek başka yer kalmamış gibi gelmiş dağların ardına konmuşlar”

Canı sıkıldığı zaman, asırlar önce gelip burayı yurt edinen atalarını suçluyordu. Babasından kalan tarla ve bahçeleri, kardeşleri arasında paylaştıktan sonra kendisine düşen toprakla ne onuyor, ne ölüyordu. Doğdu doğalı bu köyde yaşayan Hüseyin Efendi, doğduğu yerin coğrafyasını beğenmese de, başka köylüleri gibi köyünü terk edip gidememiş, kıt kanaat köyde yaşamaya çalışmıştı. Köyden okuyup ayrılanlar ya da şehirde iş bulup çalışanlar, bayramda seyranda gelip;

“Köyümüzü özledik. Köyümüz gibi yok, suları buz gibi havası mis gibi” dedikçe Hüseyin Efendi onlara kızıyor; “Her yer dağ taş, nesini seviyorsunuz bu kıraç köyün? Madem çok seviyordunuz niye gittiniz köyünüzden?”

Gelenler bir hafta on gün bile duramıyorlar “sıkıldık” deyip, geldikleri yere geri dönüyorlar. Özellikle yurt dışından gelenler, ilk geldiklerinde köylerinin “taşını toprağına kurban” deyip, geldikten birkaç gün sonra “ Avrupa daha güzel, daha temiz” insanları şöyle medeni, böyle saygılı, geldiklerinde havasını suyunu övenler; “köy kokuyor, burada yaşanmaz” deyip çekip gidiyorlardı bir daha ki hasretliklerine kadar.

Hüseyin Efendi'nin altı çocuğundan üç oğlu, kendi başlarının çaresine bakmak için şehre çalışmaya gitmiş, iki kızını evlendirmiş şimdi yeni evlendirdiği oğlu ile beraber aynı avlu içinde iki ayrı evde yaşıyordu. Yıllar onu da eskitmiş, eski gücü olmasa da yaşından beklenmedik enerji ile çalışıyordu Hüseyin Efendi.

Ekim dikim zamanı geldiğinden beri her sabah, ellerinde çapa, kazma, kürek, köylünün gözü havada, bulutları kontrol ediyor, kulağı televizyonda hava tahmin raporunu dinliyorlardı. Birkaç gündür yağmur azalmış, toprak alata olmuşt.

“Bugün yağmur yok, bahçelere gidebiliriz” dedi Hüseyin Efendi. Gözlerini kısarak, endişeli yine de umut dolu gökyüzüne baktı. Her ne kadar yaşadığı coğrafyaya söylene de köyünden ayrı kalamayacağını biliyordu. Karşısında duran heybetli platin rengiyle gözlerini kamaştıran yüksek karlı dağın zirvesi ile göz göze geldi. Meydan okuyan bakışlarını, sarp çetin sıralanıp giden kayalar üzerinde gezdirdi. Kendisini huysuz, güçlü, dik başlı olmasının sebebi olan dağlarla boy ölçüşüyordu. Her seferinde yenik düşüyordu başı karlı dağların haşmetine.

“Elinizi çabuk tutun” diye seslendi evdekilere. “Bugün bari bahçeye gidelim bir şeyler ekelim. Yoksa aç kalacağız!” Gür sesi ile adeta haykırdı.

Yaşı ilerledikçe huysuzlaşıyor, neredeyse önüne gelenle kavga ediyordu. Kendi kendine küsüyor bir iki saat sonra küstüğünü unutuyordu. Köyde kızmadığı kimse yoktu. Karısı Sultan Kadın, ses çıkarmadan hizmet ettiği kocasının sabırla uysallaşacağı günleri bekliyordu. “Öfkeli gazoz” diyordu kocasına, bir gün elbette gazı çıkacak. Pek çok Anadolu kadını gibi sessiz, sakın hürmet ediyordu kocasına.

Hüseyin Efendi, bahçeye gitmek için acele ediyordu. Bir şeyler ekip dikmek, en azından bir yıllık yiyeceklerini temin etmek, satabilirse üç beş kuruş kazanabilmek için çaba gösteriyordu. Ahırdan süt sağıp gelen Sultan Kadının önünü gelini Gülistan kesti. Kucağında ağlayan üç aylık kızını sarıp sarmalamış durmadan sallıyordu.

“Bütün gece hiç uyumadı, ateşi var, kusuyor, ishal olmuş şehre bir doktora götürsek mi?”

Sultan Kadın ağrıyan dizleri yüzünden topallayarak bir adım attı, elindeki kovayı yere bıraktı sırtını tutarak durdu.

“Kocana söyledin mi? Ne diyor?”

Gülistan, çocuğu sallamaya devam ederek;

“Süleyman, babama diyelim o bilir dedi. Ben de sana geldim, sen söyle Hüseyin babaya”

Sultan Kadın derin bir nefes aldı, sonra torununu sarıp sarımalandığı örtülerin içinden alnını kontrol etti.

“Ateşi var bayağı”

Sultan Kadın, ayağını sürüye sürüye Hüseyin Efendi'nin yanına gitti. Hüseyin Efendi bahçeye götürüleceği öteberiyi hazırlamakla meşguldü. Karısını görünce, hiddetle;

“Daha ne duruyorsunuz, öğlen oldu.” diye bağırırdı.

Sultan Kadın;

“Çocuk ateşler içinde yanıyor, ishali kusması da varmış. Şehre bir doktora götürsek mi? Benim de sırtım dizlerim çok kötü ağrıyor, ilaçlarımda bitmek üzere ben de bir doktora görüneyim.”

Hüseyin Efendi'nin sabah sabah canı sıkıldı. İş güc zamanı doktora gitmenin sırası mıydı şimdi?

“İki kadın bir çocuğa bakamadınız mı?” söylendi. Bir müddet sustu, düşünceli “Yarın olsun bakarız.” dedi.

O gün acele azıkları hazırlandı bahçelerinin yolunu tuttular. Daha önce kasaba olan köylerinde iyi kötü bir sağlık ocağı vardı, nüfusu azaldı diye köye dönüştürülmüştü. Haftada bir köye doktor uğruyor, kiminin haberi oluyor, kiminin olmuyor, gelen doktor da ilaç yazıp gidiyor. Hüseyin Efendi, bahçede bir yandan çalışırken bir yandan da kendi kendine konuşuyor.

“Eskiden doktor mu vardı? Çocuklar hasta olur, kendi kendine iyileşir. Her ateşi çıktığında doktora mı gidilir?” Sonra aklına köyde doktor dedikleri Rüştü Çavuş geldi. Rüştü Çavuş askerde iğne yapmasını öğrenmiş, köye gelince karısına da öğretmiş. Kadınların ve çocukların iğnesini karısı yapıyor, erkeklerin iğnesini Rüştü Çavuş. Bu yüzden adı doktor olarak kalmıştı. Geline seslendi Hüseyin Efendi;

“Bak hele, çocuğu Rüştü Çavuşa götürün, karısı bir iğne yaparsın. Onlarda vardır iğne. Parası neyse ben sonra veririm.”

Gülistan, çalıştığı yerden ikide bir ağacın gölgesine yatırdığı çocuğunu kontrole geliyor, çocuğunun altını değiştiriyor, yönünü ters dönerek emziriyor, ateşini kontrol edip gidiyordu. Kayınbabasının önerisini duyunca yüreği hoptu. El kadar çocuğuna iğne yaptırmak zoruna gitti. Hem biliyordu Rüştü Çavuş'un gerçek doktor olmadığını. Rüştü Çavuşun karısının, kendi çocuğuna küçükken yaptığı yanlış iğne yü-

zünden felç kaldığını, hatta köyde genç bir kızın iğne olduktan hemen sonra daha Rüştü Çavuşların evinden çıkmadan fenalaşıp düşüp öldüğünü... Bir anda aklına geliverdi bu Gülistan'ın olanlar.

Gülistan, köyünde ilkokulu bitirir bitirmez, erken gelişince evlendirildi. On üç yaşında anne oldu. Zaten köyünde kızlar erken evlendiriliyorlardı. Gülistan, Rüştü Çavuş'un felçli kızı hiç aklından çıkmıyordu. Zavallı kız annesinin eline muhtaç yaşayıp gidiyordu. Annesine babasına bir şey olsa o kız ne olacaktı? Bütün köylü yanlış iğneden felçli kaldığını bildiği halde alın yazısı böyleymiş diyerek kabullendiğini anlamıyordu.

Gülistan'ın düşüncelerini dizginleyemiyordu, öğretmeni aklına geldi, ailesine “kızınızı okutun” diye çok yalvarmıştı. Küçük yaşta evlendirilmesi ile birlikte pek çok hayali evrendeki boşlukta asılı kalmıştı. “İstersen Açık Öğretimle okumanı sürdürebilirsin” demişlerdi. Bir hevesle, asılı hayallerinin yanında duruyordu bu arzusu da.

Hüseyin Efendi, gelinine bir kez daha seslendi. “Durma, götür çocuğu, ağlayıp duruyor.” Gülistan, gelen sesle irkildi, önce kayınvalidesine baktı yardım isteyen gözlerle, sonra kocasına. Çocuğunu annelik içgüdüleriyle gerçek doktor olmayan birine iğne yaptırmaya götürmek istemiyordu. Kayınbabasına da bir şey diyemiyordu. Hüseyin Efendi'nin huysuzluğu gelin kaynanayı birbirine yakınlaştırmış, ikisi arasında görünmez güçlü dayanışma bağı oluşturmuştu.

Sultan Kadın dayanamadı;

“Yarın olsun bir hele, ben de gideceğim doktora” deyince yüreğine sular serpildi Gülistan'ın.

Ertesi gün, Süleyman, Gülistan, Sultan Kadın ve Hüseyin Efendi hasta çocuklarını da alarak köy otobüsü ile erkeken şehrin yolunu tuttular. Kalabalık Devlet Hastanesinde Sultan Kadın ve çocuğu muayene ettirdiler. Öğlen işleri bitmişti. Süleyman ve babası, kendi bahçe işleri için alacakları olduğundan ve doktorun verdiği ilaçları da temin etmek için kadınları tanıdık bir tuhafiyeci dükkânının önüne bıraktılar. Burada beklemelerini söyleyerek gittiler.

Tuhafiyeci, iki tabure vererek kapının önüne oturttu kadınları. Bir şey içip içmeyeceklerini sordu. Kadınlar utandıkları için “içmeyeceğiz” dediler. Gülistan şehre ilk geliyordu. Şehir deyince farklı bir dünya hayal etmişti. Eğlence yerleri, lunaparklar... Hatta bir lokantada oturup et yemeği, Niğde gazozu içmeyi düşünmüştü. Gelip de bir dükkânın önünde oturacağını hiç düşünmemişti. Oturdıkları yerden gölge yavaş yavaş çekildi, günün öğlen sıcaklığı tam da üzerlerine geldi. Sımsıkı sardıkları çocuk hem terlemiş, hem acıkmış, hem de altına yaptığı için durmadan ağlıyordu. Gülistan

emziremediği için kucağında uyusun diye sallayıp duruyordu. Devamlı salladığından güçsüz kolları dermansız kalmıştı. Gülistan çevresine bakınıp durdu, fazla işlek olmayan cadde araçlar az ötelerinden geçip gidiyordu.

Gelin kaynana oturdukları taburenin üzerinde yerlerinden kalkamıyor, bilmedikleri şehrin bilmedikleri sokaklarında kaybolma korkusu içinde kımlıdayamıyorlardı bile. Dükkân sahibi öğlen namazını kılmak için dükkânını kilitleyerek camiye gitti. Oradan da bir lokantaya uğrayarak karnını doyurdu. Zaman geçmek bilmiyordu. Gelin kaynana, kocalarının geleceği yöne bakıp duruyorlar, aç susuz bekliyorlardı. Bir işkenceye dönmüştü beklmeleri. Gelmiyordu gidenler. Sabırla beklemeye devam ettiler. Bir yandan çocuk açılıyor, bir yandan güneş yakıyor, bir yandan da ikisi de sıkışmışlar birbirine bile söyleyemiyorlar. İhtiyaçlarını giderecek bir yer var mı yok mu onu bile bilmiyorlardı? Sultan Kadın'ın, taburenin üzerinde oturmaktan dizlerinin ağrısı iyice artmış, ayağını uzatacak yer arıyor. Kolları bebeği sallamaktan yorulan Gülistan'ın bacakları uyuşmuş hissetmiyordu bile. Sabah aceleyle çıktığı için telefonunu evde unutmuştu. Kocasını arayıp soramıyordu.

“Gülistan ben çok sıkıştım, ne yapacağız?” diyen kayınvalidesine çaresiz baktı.

Gülistan “sabret” dese kendinin de dayanacak gücü kalmamıştı. Erkek olsalardı kolaydı. Sokaklardaki insanlar nerede ihtiyaçlarını görüyorlar? Mutlaka vardır gidecekleri yer. Dükkânda çalışanlar hep erkek. Tuhafiye dükkânına bile bir tek müşteri gelmedi. Ortalıkta hiç kadın görememişlerdi. Açlık susuzluk neyse de ihtiyaçlarını nasıl giderecekler, Gülistan çocuğunu nasıl emzirecek, altını değiştirecek? Gelen geçenin ayakaltında çaresiz bakınıyorlardı. Kadın olmanın, dar çevrede baskı altında yetişmenin sıkıntısını çekiyorlardı. “Ayıp” denen olgu, doğal gereksinmelerini hiçe sayıyordu. Kadına şiddet, sadece fiziki değildi. Küçük şehirlerde, ilçelerde, kadının ihtiyaçlarını giderebilecek yerin olmaması da bir psikolojik şiddetti.

Gülistan, bir gayretle kucağında çocukla yerinden kalktı. Tuhafiye dükkânına girerek; “çocuğun altını değiştireceğim, bir de elimizi yüzümüzü yıkayacağız nereye gidebiliriz” diye sordu. Tuvalet nerede? diye sormadı. Dükkân sahibi uzun uzun düşündü, nereye gönderebilirdi? Büyük şehirlerde olsa alışveriş merkezine yönlendirirdi ama burada gidebilecekleri yer yok. Cami aklına geldi dükkân sahibinin iki üç cadde ötede minaresi şimdilik görünmeyen camiye işaret etti. “Elinizi yüzünüzü orada yıkayabilirsiniz. Çocuğun altını değiştirecek yer yoktur ama”

İki kadın tarif edilen yöne doğru kaybolma korkusu taşıyarak var güçleri ile koşarken; kadın olmanın zorluğunu iliklerine kadar hissediyorlardı.

NIĞDE

*Anadolu'nun bir yerinde koca yaşlı çınar,
Kökleri ile medeniyetin beşiğini sallar,
Yerin orta Kızılırmak, etrafında dağlar...
Dağlardan inen buz gibi sular, bir başka çağlar.*

*Sorsam yerlerini nerde?
Bir bir sayar mısın Niğde?*

*Adım attıkça tarih kokan yerleri,
Akmedrese, Sungur Bey, Alaattin Tepesi,
Mumyalı rahibeyi barındırır müzesi...
Hüdavent Hanım, Selçuklu ilk kadın valisi...*

*Öncü oldun yenilikte,
Daha nicesine var mısın Niğde?*

*Baktıkça saat kulesinden geçti zaman,
Kale surlarından bir sirdir geriye kalan,
Yaşanmışlıklar var ömürlerden çalan,
Çağlar içinde çağladın, şimdi oldun mu yalan?*

*Bakıp bakıp ta maziye...
Beyhude yanar mısın Niğde?*

*Bor'da Kemerhisari'ni çektin suyoluna,
Altunhisari' kolye diye taksam boynuna,
Çamardı'ni neden attın dağlar ardına?
Bademdere'de baksan, Demirkazık, Kızılkaya, Aladağ'ına*

*Açan rengarenk çiçekler içinde,
Yaylaları gördün mü Niğde?*

*Antik çağdan günümüze, Ulukışla gelse dile,
Ses verse kervansaray da “Han Duvarları” şiiri ile
Toprağında patates, Çiftlik'teki yeriyle,
Bereketlenir tarlalar çiftçilerin eliyle.*

*Hatırlar mısın? Andaval köyünde...
Bugün de konuksever misin Niğde?*

*Dallarında nazlı nazlı elmalar,
Genç kızların yanaklarında allanır parlar,
Taş oymalı cami kapısına bakan; sevdayı anlar,
İşte o zaman; Yine yeşillenir, türküllerinde dağlar.*

*Sazlar çalınır düğünde,
Sen de kalkıp oynar mısın Niğde?*

*Mevla'm vermiş kendine has güzellikleri,
Mutlu görmek istiyor belli ki halkın seni,
Dünyaya duyurmak istemiştin ismini,
Gümüşler'de bir sen güldürdün Meryem Ana freskini,*

*Boş verip acıya kedere,
Gülüp eğlenir misin Niğde?*

*Bağımsızlık yolunda, sende çırpındın durdun,
Ne Ethem onbaşılar, ne Süleyman Fethi beyler ne Ömer
Halisdemir'ler verdin,
5 Şubatta Mustafa Kemal Atatürk'ü gördün,
Dik duruşunla onurusun şanlı yurdun.*

*Al bayrağı alıp ta elinde
Çoştukça coşar mısın Niğde?*

*Bin bir güçle yetiştirdin kimini,
Feleğin çemberinde savurdun gurbet yelini,
Hayıflanır durursun “tutmadılar” diye elini,
Gidenlerin ardından baksarın, koklamadan gülünü.*

*Hasretler içinde evlatlarına yanar mısın Niğde?
Bir gün dönerler diye, yıllara kanar mısın Niğde?*

Mürşide OKLU AYHAN.

Tahsin TOKAY
Tokay Haber Ajansı

10 ÇEŞİT YERLİ MİLLİ PATATES

• Niğde Patates Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü liderliğinde 2002 yılında başlanan ıslah çalışmaları sonucunda geliştirilen 10 adet yerli patates çeşidi tescil ettirilerek ülke ekonomisine kazandırıldı.

• Niğde'nin yanı sıra Nevşehir, Sivas, Bolu, Yozgat, Mardin, Antalya, Adana, Hatay, Burdur, Malatya, Konya, Çankırı gibi illerde de adaptasyon çalışmaları gerçekleştiren Enstitü, üretim ve pazarlama haklarını yerli firmalara devrederek yerli ve milli patateslerin yaygınlaşmasını hedefliyor.

Niğde Patates Araştırma Enstitüsü Müdürü Uğur PIRLAK, Niğde Patates Araştırma Enstitüsü, 2002'den bu yana yürüttükleri çalışmalar sonunda 10 adet yerli patates çeşidinin tescil ettirilerek ülke tarımına kazandırıldığını bildirdi.

Niğde ili birinci sırada olmak üzere ağırlıklı olarak İç Anadolu bölgesinde üretimi yapılan patatesin Türkiye'de yaklaşık 170 yıllık bir geçmişi olmasına rağmen yeterli sayıda ve üretim programlarına giren tescilli yerli çeşitlerin bulunmaması, çok önemli bir sorunu oluşturuyordu. Sorunun çözümü için patates araştırmaları açısından merkez kuruluş olan Patates Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü liderliğinde 2002 yılında ıslah çalışmalarına başladı. Yerli çeşit geliştirme çalışmalarına 2005 yılından sonra hız verildi.

Dünyada ve Türkiye'de üretimi yapılan en önemli tarımsal ürünlerden biri olan patatesle ilgili Türkiye'deki ilk ve tek kamu araştırma enstitüsü olan ve Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Enstitü Müdürü (TAGEM)

bağlı olarak faaliyetlerini yürüten Niğde Patates Araştırma Enstitüsü'nün geliştirdiği 10 yerli ve milli patates çeşidinin isimleri şöyle:

- **Onaran2015**
- **Fatih**
- **Nahita**
- **Ünlenen**
- **Nam**
- **Çağlı**
- **Muratbey**
- **Leventbey**
- **Niğşah**
- **Saruhan**

Enstitü Müdürü Uğur PIRLAK, Enstitünün Türkiye'de yine bir ilke imza atarak 8 adet yerli ve milli patates çeşidinin özel sektöre satışını da gerçekleştirdiğini bildirdi. PIRLAK, Enstitüce yapılan ihalede Onaran2015, Nahita, Ünlenen, Nam, Muratbey, Leventbey, Niğşah ve Saruhan çeşitlerinin tohumluk üretim ve pazarlama hakkının yerli özel sektöre devredildiğini açıkladı.

Dışa bağımlılık bitecek

Yapılan kamu-özel sektör iş birliği çerçevesinde yerli ve milli tohumlukların çoğaltım ve sertifikasyon işlemlerinin aralıksız sürdüğünü bildiren PIRLAK, "2023 yılının mart ayı itibarıyla özel sektöre devredilen ve sertifikasyon işlemleri tamamlanan Onaran2015 ve Leventbey çeşitlerinin çiftçilerimize ve üreticilerimize firma tarafından satışı başlamıştır. Yerli patates çeşitlerinin devreye girerek üreticilerimize ulaşmasıyla birlikte üreticilerimizin maliyetleri büyük oranda düşecek, patates tohumluğunda dışa bağımlılığa son verilmesi için büyük bir adım atılmış olacaktır" dedi.

Sanayilik patates de geliştirildi

Uğur PIRLAK, Enstitü tarafından yürütülen Ar-ge çalışmalarında ilk yıllarda ıslah hedefleri yüksek verimli yemeklik çeşitlerin elde edilmesi olduğunu hatırlatarak, son yıllarda ise

değişen çiftçi ve sektör talepleri dikkate alınarak, yemeklik çeşitlerin yanı sıra uygun ebeveynler kullanılarak yüksek verimli parmak patates, cips ve nişasta üretimine uygun sanayilik yerli ve milli çeşitlerin geliştirilmesine başlandığını bildirdi. PIRLAK, “Bu sayede Türkiye’de artık kamu ve özel sektörümüzün yürüttüğü çalışmalarla birlikte gerek yemeklik gerekse sanayilik patates tohumluğunda ihtiyacın yurt içi imkânlarla karşılanması mümkün olacaktır” dedi.

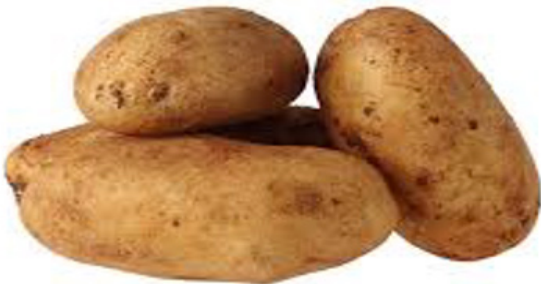
Sigil hastalığına dayanıklı 3 çeşit

Enstitünün şu an Türkiye patates sektörünün ihtiyaç duyduğu sanayilik çeşitlerin geliştirilmesi için ıslah çalışmalarına ağırlık verdiğini belirten Pırlak, şunları kaydetti:

“Bu bağlamda verimi ve kalite özellikleri yüksek, hastalıklara dayanıklı, sektörde tutulan depo dayanımı yüksek olan sanayilik çeşitler üzerinde çalışmalar devam etmektedir. Bu yıl bir adet cipslik özellikteki patates çeşidimiz tescile sunulmuştur. Tescil aşamasından sonra bu çeşidimizin de tohumluk üretim ve satış işlemlerine başlanacaktır. Yerli ve milli sanayilik çeşit çalışmalarında nişastalık çeşitler için de çalışmalarımız devam etmektedir. Ayrıca patates üreticilerimizin büyük sorunu olan patates sigil hastalığına karşı dayanıklı yerli çeşit geliştirme çalışmaları hâlihazırda moleküler düzeyde sürdürülmektedir. Bu kapsamda yapılan çalışmalar sonucunda patates sigil hastalığına dayanıklı 3 adet patates çeşidi geliştirilmiştir. Ülkemizde patates üretim alanlarını sınırlayan bu hastalıkla ilgili çalışmalar devam etmektedir.”

Türkiye’de bir ilk: Renkli patates

PIRLAK, Enstitüde yemeklik, sanayilik ve hastalıklara dayanıklı patates çeşitlerinin geliştirilmesinin yanında renkli yerli ve milli çeşit geliştirme çalışmalarının da sürdürüldüğü bilgisini verdi. Farklı kabuk ve et rengine sahip patates çeşitleri üzerinde yapılan teknolojik testler sonucunda çeşitlerden iyi kalitede cips elde edildiğini bildiren Pırlak, “Türkiye’de bir ilk olarak renkli yerli ve milli patates cipsleri enstitümüzde geliştirilmiştir. Şu an renkli cips yapabilen 10 adet genotip mevcuttur. Renkli patates ile ilgili çalışmalar hâlihazırda devam etmektedir” dedi.

Anadolu’ya yayılıyor

PIRLAK’ın verdiği bilgiye göre geliştirilen yerli ve milli çeşitlerin üreticilere tanıtılması, yayımının gerçekleştirilmesi ve sektöre tanıtılması için Türkiye’de ve yurt dışında birçok yerde demonstrasyon dikimleri gerçekleştiriliyor.

Bu kapsamda Niğde, Nevşehir, Sivas, Bolu, Yozgat, Mardin, Antalya-Korkuteli, Antalya-Elmalı, Adana-Sarıçam, Hatay-Reyhanlı, Burdur, Malatya-Darende, Konya, Çankırı ve Adana Hayat/Reyhanlı gibi birçok yerde dikimler gerçekleştirildi. Ayrıca yurt dışında da birçok çalışmaya imza atan Enstitü, Bosna Hersek, Arnavutluk, KKTC, Tacikistan, Özbekistan gibi birçok ülkede deneme dikimleri yapılmış ve halen çalışmalara devam ediyor.

En kapsamlı Ar-Ge Merkezi

Enstitü Müdürü PIRLAK, Patates Araştırma Enstitüsü Modernizasyonu Projesi kapsamında Türkiye’de patates konusunda kamudaki en kapsamlı Ar-Ge merkezi modern laboratuvarlar, soğuk hava deposu ve tarımsal amaçlı depoların yapımının tamamlandığını da belirtti. Niğde’ye yapılan bu Ar-Ge merkezi ve laboratuvar kompleksinin, patates için yapılan en kapsamlı ve modern kamu yatırımı olduğunu belirten Pırlak, Ar-Ge Merkezi ve modern laboratuvarlar sayesinde yapılan araştırmalar ve yürütülen faaliyetlerin de uluslararası düzeyde sürdürüleceğini bildirdi. Pırlak, yapımı tamamlanan araştırma kompleksi ile aynı zamanda Niğde’nin bir bilim ve sanayi şehri olması yönünde atılan adımlara büyük bir katkı sağlandığını kaydetti.

SOKAK TELAŞI

Avni Celal KESEK
Vakıf Yönetim Kurulu Üyesi

Balkonda mor begonvillerin arasında, denizin maviliği ve esen bir yer bulup kuruyorum laptopu bu güzel doğanın keyfini çıkarmaya... İnterneti bazen yakalamak balık tutmaktan zor, yani bekliyorsun bulursam bir hat giriyorum internete, sonrada biraz forumuma bakıyorum yazıları kontrol ediyor gelen yeni üyelerimin aktivasyonlarını yapıyorum.

Her zamanki gibi oltayı attım bekliyorum, bir hat yakalamak için ama nafiye bugün kismette balık yok... Bizim İbo balkonda günlük gazetesini okuyor yanında eşi Hülya Hanım, sevimli sokak kedileri minnoşu beslemeye çalışıyor... Yanlarına Aydın Bey de geldi. Sohbet koyu herhalde, demli çaylar içiliyor... Hava çok sıcak gelen giden yok ortalıkta, sevgili arkadaşım Dehlevi evinin satışından sonra kalan eşyalarını hurdacıya vermek için bir aracı ile anlaşmış, evin hurda eşyalarını taşıyor işçiler hurdacıya.

Neden bilmem; bir hurdacı gördüm mü sanki toprağım olduğunu düşünürüm hep... Hurdacılar Niğdeli olur diye yanına gittim, Nerelisin hemşerim?

Hurdacı, —Mardinliyim Abi! Şaşırmıştım ilk defa Ankara'nın Bala köyü, Kayseri ve Niğdelinin dışında Mardinli bir hurdacı ile tanışmıştım... Yeni ev sahibi Mehmet Ali Hoca'nın yanındayım. "Evin içinde hiçbir şey kalmamasın aman" diyor... Ve ekliyor. "Arkadaş Malatya'dan evli eniştemiz..." diye tanıştıyor aracıyı...

—Celal bey sen anlarsın ne yapalım, evin içerisinde öncelikle yapılması gereken" diye soruyor, Hocam bana kalırsa elektrik, telefon, tesisatı ile su tesisatlarını değiştirmekle başla, alt yapı çok önemli zemini döşendikten, boya işlerini yaptıktan sonra yapılması zor şeyler diyorum...

Hurdacı ile anlaşan aracı hurdaların parasını alıp gidiyor. Alan da satan da memnun gibi.

—Balık... Balık, balıkçı Bakıyorum:

Balıkçı Halil. —Hocam taze balık var, diye bana sesleniyor... Balıkçı Halil bilir balıkla aram çok iyi, yanında mundar olmasın diye bir kadeh de rakı parlattım mı deme keyfime... Balık yiyemiyoruz, kızdan dolayı kolundaki kırık yüzünden, ne derece doğru bilmiyorum kırığı açarmış! Baktım Halil balıklardan İbo'nun kedilerine de veriyor, Hülya Hanım memnun, Yav Halil sermayeyi kediye yüklüyorsun.

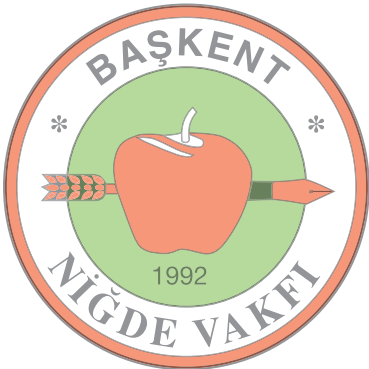
—Abi onların kısmeti. Anlaşıldı satamadın bari sevap kazan diyorum...

Aydın Beye sattığı balıkları temizlemeye koyuluyor, sonra da: Balık... Balık, balıkçı diyerek motorunu çalıştırmadan iterek ayrılıyor... Mehmet Ali hoca Yanında bir usta ile yukarı çıkıyor. Sanırım elektrikçi çünkü pantolonunun arka cebinde tornavida ve pense var. Rastgele, kolay gelsin Mehmet Ali Hocam. Allah yardımcın olsun... Konsolos Ünal Bey*, Aydın ve Mehmet Ali hoca ön balkonda yeni evin dekorasyonu ile ilgili mütalaa yapıyor... Konsolos Ünal Bey kendi evini işaretle ediyor belli ki oradan bir şeyleri gösteriyor Mehmet Ali hocaya, kapı önündeler hararetli konuşma Aydın'ın buradan bile duyacağım kadar sesi ile ağzını doldurarak "hayır efendim" diyor, ne ise konu... Sonra Aydın'ın kapısının önünde konuşma devam ediyor... İçerde ustaların çalıştığı çıkardıkları alet seslerinden belli, kapılar sökülmiş usta sırtında bir kapı ile çıkıyor...

Konsolos Ünal Bey Aydınla olan konuşmasına devam ediyor... Gülüşmeler geliyor demek ki fikir birliğine vardılar. Bu arada İbo da faaliyette evinin pencere demirlerini ustaya çıkarttırıyor, bir faaliyet bir faaliyet deme gitsin... Yeteri kadar manzarayı göremiyordur ya da demir özgürlüğünü kısıtlıyor ondan. Saat 17 ye geliyor akşam serinliği çökmeye başladı, artık insanlar dışarı atar kendilerini. Birazdan bizim batak takımımız da hazır olur. Yenilmekte var yenmekte..

Avni Celal KESEK Yaşanmış Hikâyeler

*Ünal beyi Almanya da Dış işlerinde görev yaptığı için konsolos diye çağırıyoruz...

İLLER İÇİNDE ŞİRİNSİN NIĞDE'M

*Sabah güneşi Gümüşlerden atar
İt ulamaz dağların madenler yatar
İyidir elması dünya ya satar
Türkiyem için teksin sen Niğde'm*

*Çamardı'n dan Ecemiş ırmağı akar
Demir kazık dağı toros'a bakar
Boz höyükten geçer tren ve katar
Türkiyem içinde eserdir Niğde'm*

*Melendiz dağlarının karı hep bekler
Keten çimen boğazı soyuğun keser
Kemerhisar havuzun kemerin bir şah eser
Türkiyem de teksin sen Niğde'm*

*Bor'un pazarı dünyaca ünlü
Eşeğe binenler Niğde ye döndü
Perşembeye gidenler pazarı gördü
Şu iller içinde şirinsin Niğde'm*

*Kalenin etrafı tüm den taş evler
Kaleyi süsleyen güzel camiler
Alaatin camisi tamamı kemer
Mine hatun türbenle teksin be Niğde'm*

*Unutmadan geçemem Narlı gölünü
Yanında gariban o Nar köyümü
Duyuramadı hamamını acı gölünü
Zengin de vefa yok gariban Niğde'm*

*Mert dir insanı soğuğu sertdir
Namı yükselir dünyayı titretir
Kudret sevdasını dile getirir
İyi ki sende doğdum yiğitsin Niğde'm*

Kudret GÖKTAŞ

NIĞDE'DEN HABERLER

NIĞDE'NİN ÇAMARDI VE ULUKIŞLA İLÇELERİ DOĞALGAZA KAVUŞTU

Niğde Milletvekili Prof.Dr. Cevahir UZKURT'un önemli destekleri sonucunda, Niğde'nin Çamardı ve Ulukışla ilçeleri, çevre dostu doğal gazla buluştu. Çamardı'da 5,9 kilometrelik, Ulukışla'da ise 8,3 kilometrelik doğal gaz hatları tamamlanarak, toplamda 2 bin 338 konut ve iş yerine güvenli ve ekonomik enerji sağlandı.

NIĞDE'NİN İLK DOWN SENDROMLU KAFESİ TÖRENLE HİZMETE AÇILDI.

NIĞDE BELEDİYESİ ENGELLERİ KALDIRIYOR

Niğde Belediyesi'nin down sendromlu gençler ve özel bireylerin sosyal hayata daha iyi uyum sağlamaları, yeteneklerini keşfetmelerini sağlamak amacıyla Efendibey Mahallesi Mustafa Yiğit Millet Bahçesi'nde inşa ettiği "Hayat Kahvesi", düzenlenen törenle açıldı.

"DÜNYANIN EN ETKİLİ BİLİM İNSANLARI LİSTESİ" NDE YER ALAN 7 REKTÖR BELLİ OLDU.

ABD'deki Stanford Üniversitesi tarafından dünyadaki 200 bini aşkın bilim insanını çeşitli bilimsel ölçütlere göre sıralayan "Dünyanın En Etkili Bilim İnsanları Listesi" her yıl olduğu gibi bu yıl da yayımlandı. Listede Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinden Rektör Prof. Dr. Hasan Uslu ile birlikte 11 akademisyen yer alıyor. Geçtiğimiz yıl ilk defa THE sıralamalarına giren Üniversitemiz, THE 2025 Dünya Sıralamasında 1501+ bandında yer alarak yerini korudu. Üniversitemiz Türkiye'den sıralamaya girebilen 91 yükseköğretim kurumu arasında ise altı ayrı kategoride yükselişe geçti.

TÜRKİYE'DE 1'İNCİ OLAN ENERJİ VERİMLİLİĞİ UYGULAMALARIMIZA ÜSTÜN BAŞARI BELGESİ...

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından Üniversitemize, başarılı enerji verimliliği uygulamalarımızdan dolayı Binalarda Enerji Verimliliği Üstün Başarı Belgesi verildi.

Vakıf Faaliyetleri ve Uye Ziyaretleri

Başkent Niğde Vakfı olarak kuruluşumuzun 32.yıl dönümünde sinema sanatçımız işinsanı Sn. Kaan GİRGIN ile birlikte Niğde ilimiz Yıldıztepe Kasabamızda bir okulumuza eğitime destek programı organize ettik ve sonrasında Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi 2.Kariyer günlerine katılım sağlayarak üniversite öğrencilerimizle söyleşi yaptık ve Vakfımızın stantını açtık. Kariyer günlerini düzenleyen ve bizi davet eden organizasyon komitesine, Üniversite rektörümüz Prof. Dr. Hasan USLU, Rektör Yardımcıları Prof. Dr. Recep ÇİÇEK ve Prof.Dr.Ersin AYDIN hocalarımıza ve organizasyonda önemli katkısı olan hakim Kazım YİĞİT hemşhçerilerimize çok teşekkür ederiz.

Vakıf-Federasyon birlikte organize ettiğimiz Ankara'daki Niğdeli iş insanlarımızla yemekli buluşmamızda katılımları ile bizi yalnız bırakmayarak aramızda olan Niğde Valimiz Sn. Cahit ÇELİK, Milletvekillerimiz Sn. Prof. Dr. Cevahir UZKURT, Sn. Cumali İNCE, Belediye Başkanımız Sn. Emrah ÖZDEMİR, Çankaya Kaymakamımız Sn. Murat DURU, Ankara Başsavcı-vekilimiz Sn. Ahmet ALTUN, Niğde Ticaret Odası Başkanımız Sn. Şevket KATIRCIOĞLU, Niğde Ticaret Borsası Başkanı Sn. Zafer UYANIK, Niğde Ticaret Borsası Meclis Başkanı Sn. Haluk ÇAKMAK ve Ankara'da faaliyet gösteren işinsanlarımıza teşekkürlerimizi sunarız. Ayrıca işdünyası ile buluşmamızda yıllarca öğrenci bursu sağlayan işinsanlarımıza plaket takdimi yapıldı. Kendilerine katkı ve desteklerinden dolayı şükranlarımızı sunarız.

Niğde Dayanışma gecesinde hemşhçerlerimizle birlikte güzel anlar biriktirdik.

Hakim Sn.Kazım YİĞİT'in organizasyonu ile hemşhçeri hakim ve savcılarımızla buluştuk.

Üniversite öğrencilerimizle kahvaltıda buluştuk. Kahvaltı sonrası eğitimle yaşam yolculuğuna çıktık. Öğrencilerimizin organizasyonunda bizi yalnız bırakmayan Çankaya Kaymakamı Sn. Murat DURU hemşhçerimize, Yaşam yolculuğu sunumuyla bizleri bilgilendiren Türk PDR Derneği Genel Başkanı Sn. Mesut YILDIRIM hemşhçerimize ve tüm katılımcı hemşhçerilerimize teşekkür ederiz.

Sinema oyuncusu iş insanı Sn. Kaan GİRGIN beyin ev sahipliğinde Ankara'daki bürokratlarımızla iftarda buluştuk. İftar programımıza katılan ismini tek tek sayamadığımız, Sahil Güvenlik Komutanımız, Ankara İl Jandarma Komutanımız, İlk Kadın Generalimiz, Yargıtay üyeleri, Dekanlarımız, Yarıgdaki Daire Başkanlarımız, Ankara Vali yardımcımız, Çankaya ve Bala Kaymakamlarımız, Ankara Başsavcı vekilimiz, Akademisyenlerimiz, Kamu ve özel sektördeki Genel müdür ve Daire Başkanlarımız, Emniyet Müdürü ve Daire Başkanı Albaylarımız ve tüm katılımcı bürokrat hemşehrilerimize her zaman yanımızda oldukları ve desteklerini esirgemedikleri için kendilerine ayrı ayrı teşekkür ederiz. İftar programımızda aramızda onur konuğu olan TRT Belgesel yapımcısı Sn. Serdar KILIÇ, TRT sanatçısı İmran KOÇ ve diğer TRT sanatçılarımıza ayrıca teşekkür ederiz. Birliğimiz ve beraberliğimizin güçlenmesi dileklerimizle...

Üniversite öğrencilerimizle her dönem başında olduğu gibi kahvaltıda buluştuk. Kahvaltı organizasyonumuza evsahipliği yapan Çankaya Kaymakamımız Sn. Murat DURU hemşehrimize ve tüm katılımcılara teşekkür ederiz.

Vakfımızda haftasonu eğitimleri kapsamında Sn. Prof. Dr. İbrahim TEKDEMİR hocamız; Etkili İletişim ve Beden Dili konulu güzel sunumu ile hemşehrilerimizle birlikte aramızda oldu. Ayrıca Vakfımız kurucu üyesi her zaman destekleri ile yanımızda olan Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyesi Sn. Prof. Dr. Ahmet M.ÖZENÇ hocamıza plaket takdim edildi. Eğitimimizde bizleri yalnız bırakmayarak aramızda olan Ankara Üniversitesi Öğretim Üyesi Sn. Dr. Nehir VAROL, Daire Başkanları hemşehrilerimiz Sn. Mahmut ÜNSAL, Sn. Fatih KOÇAK, Sn. Ömer KALKAN ve tüm katılımcı hemşehrilerimize teşekkürlerimizi sunarız. Siz varsanız bizde varız...

Vakfımız Onur Kurulu üyeleri toplantısını gerçekleştirdik. Değerli katkıları için Eski İçişleri Bakanımız Sn. Muzaffer ECEMİŞ, Zafer Koleji sahibi CEO Sn. Müzeyyen DEMİR, İşinsanı Sn. Kudret AYHAN hemşehrilerimize plaket takdimi yapıldı. Onur kurulu toplantımızda bizimle beraber olan desteklerini hep yanımda hissettiğimiz Çankaya Kaymakamımız Sn. Murat DURU, Ankara Başsavcivekilimiz Sn. Ahmet ALTUN, Kurucu Başkanımız Sn. Yavuz DEMİRTAŞ ve önceki dönem başkanlarımız Sn. Şeyda Doğan KADIOĞLU, Sn. Ali KURTARAN, Sn. Muzaffer TUNA, Ankara Dernekler Federasyonu Başkanı Sn. Erdoğan ÜNSAL ve Dernek Başkanları, Ayşe Abla Koleji Genel Müdürü Sn. Hilal ERDNİÇ, İşinsanlarımıza ve katılımcı tüm hemşehrilerimize teşekkürlerimizi sunarız.

Vakfımız 21.04.2024 Tarihinde yapılan Genel kurul sonrası yaptığımız yönetim kurulu toplantısı sonucunda yeni yönetim kurulumuz: Başkan Gökhan BULUŞ, Başkan Yrd. Metin AYHAN, Yönetim Kurulu Üyeleri Avni Celal KESEK, Mehtap GÜN, Ömer KALKAN, Birol AKMAN, Fatih KOÇAK, Av. Ümmügülüm DOĞAN, Av. Çağlar ALTINYÜZÜK hemşehrilerimizden oluşmuştur. Vakfımız yönetimine tekrar seçilmemizde desteklerini esirgemeyen tüm kurucu, mütevelli üyelerimize, desteklerini hep yanımda hissettiğimiz tüm hemşehrilerimize teşekkür ederiz.

Başkent Niğde Vakfımızda Bor Derneğinin Genel Kurulu yapıldı. Seçilen yeni yönetimi kutlarız.

2. NÖHÜ Kariyer Günleri'nin ilk gününde Başkent-Niğde Vakfı standını açtık.

Vakıf-Federasyon olarak birlikte organize ettiğimiz Anneler günü kutlaması...Hayatta olan ve ebediyete intikal etmiş Tüm Annelerimizin, anne adaylarımızın, kendini anne hissedeni herkesin anneler günü kutlu olsun... Emegi geçen herkese teşekkürler.

Hemşehrimiz Niğde Balkan Göçmenleri Derneği Başkanı Sn. Sedat ÇAĞLAR beyin en son kitabı Niğde Portreleri kitabının imza gününü Vakfımızda gerçekleştirdik. Kendisine yeni çalışmalarına başarılar diler, imza gününde bizimle birarada olan Niğde Dernekler Federasyon Başkanımız Sn. Erdoğan ÜNSAL, Dernek Başkanlarımız ve tüm katılımcı hemşehrilerimize teşekkür ederiz.

Vakfımızda bugün Prof. Dr. İbrahim TEKDEMİR hocamızın sunumuyla Pozitif Düşünme, Mutluluk ve gülümseme konulu kişisel gelişim konferansı düzenledik, sunum sonrası 2024

genel kurulumuzda Mütevelli ve onur kurulu üyemiz olan Çankaya kaymakamımız Sn. Murat DURU ve ismini tek tek sayamadığımız değerli katkı ve desteklerinden dolayı Mütevelli ve Onur Kurulu üyesi olan hemşehrilerimize teşekkür belgesi takdimi yaptık ve Dentroyal diş kliniği sahibi Dr. Öğretim Üyesi Dişhekimi Sn. Neşe ORAL hanımla Vakfımız üye ve yakınlarına indirim anlaşması imzaladık. Misafirlerimize katılımlarından dolayı teşekkürlerimizi sunarız.

Başkanımız Sn. Gökhan BULUŞ, Niğde Valisi Sn. Dr. Cahit ÇELİK'i Makamında ziyaret etti.

Niğde Valimiz Sn. Dr. Cahit ÇELİK Vakfımızı ziyareti sonrasında ALADAĞLAR isimli kitap hediye etti.

Niğde Milletvekillerimiz Sn. Prof. Dr. Cevahir UZKURT, Sn. Cumali İNCE, Sn. Ömer Fethi GÜRER ve Hemşehrimiz Kırklareli Milletvekilimiz Sn. A. Gökhan SARIÇAM'ı ziyaretimiz.

Başkanımız Sn. Gökhan BULUŞ, Adalet Bakanlığı Bakan Yardımcısı Sn. Mehmet YILMAZ beyi, Ankara Vali Yrd. Sn. İlhan TURGUT, Çankaya Kaymakamı Sn. Murat DURU, Ankara Başsavcivekili Sn. Ahmet ALTUN, Cezışleri Gn. Md. Yrd. Sn. Özgür AKDOĞAN, BAM 11.Ceza Dairesi Başkanı M.Tevfik ELMAS, BAM 10.Ceza Dairesi Başkanı Mustafa BATI, ÇSB İklim Değişikliği Başkan Yrd. Sn. Mehrali ECER ile birlikte ziyaretimiz.

Başkanımız Sn. Gökhan BULUŞ, MSB Bakan Yardımcısı Sn. Alpaslan KAVAKLIOĞLU'nu ziyaret etti.

Vakıf Başkanımız Sn. Gökhan BULUŞ, Ankara İl Jandarma Komutanı Tümgeneral Sn. Recep YALÇINKAYA komutanımıza hayırlı olsun ziyaretinde bulundu.

Başkanımız Sn. Gökhan BULUŞ, TOBB Başkanı Rifat HİSARCIKLIOĞLU ve Kredi Garanti Fonu Başkanı Sn. Erdoğan ÖZGEN' i ziyaret etti.

Başkanımız Sn. Gökhan BULUŞ, NÖHÜ Rektörü Sn. Hasan USLU'yu Ziyaret etti.

Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi Rektörü Sn. Hasan USLU, Vakfımızı ziyaret ederek plaket takdiminde bulundu.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı Sn. Prof. Dr. Zehra AYCAN Vakfımızı ziyaret etti.

Vakıf Başkanımız Sn. Gökhan BULUŞ, Jandarma Genel Komutan Yrd. Korg. Sn. Zafer KOÇ'u, Tümgeneral Sn. Recep YALÇINKAYA, Tuğgeneral Sn. Özlem YILMAZ, Çankaya Kaymakamımız Sn. Murat DURU, Ankara Başsavcivekili Sn. Ahmet ALTUN ve Daire Bşk. Kd. Alb. İbrahim ERASLAN ile birlikte ziyaret etti. Kendilerinin yakın ilgisi ve misafirperverliğine teşekkür ederiz.

Vakfımız yeni yönetimine hayırlı olsun ziyaretinde bulunan; Yargıtay üyesi Sn. Haluk BEŞER, Ankara Vali Yrd. Sn. İlhan TURGUT, Adalet Bakanlığı Ceza işleri Gn. Md. Yrd. Hakim Sn. Özgür AKDOĞAN, Ankara Başsavcivekili Sn. Ahmet ALTUN, Prof. Dr. İbrahim TEKDEMİR, ABB Gn. Md. Yrd. Sn. Ümit SEVDİ, Savcı Sn. Mehmet TURGAY, Yargıtay Tetkik hakimi Sn. Dicle KOÇYİĞİT, ÇSB Daire Başkanı Sn. Alaattin SONAT, Av. İpek GEZERKAYA, Av. Ümit BAYRIL, Av. Döne BAYRIL, Av. Oğuz GÜNDÜZ hemşehrilerimize nazik ziyaretleri için teşekkür ederiz.

Başkanımız Sn. Gökhan BULUŞ, Devlet Eski Bakanı Sn. Akın GÖNEN ve Çankaya Kaymakamı Sn. Murat DURU ile birlikte Gazeteci Yazar Sn.Y avuz DONAT'ı Ziyaret etti.

Başkanımız Sn. Gökhan BULUŞ, Çankaya Kaymakamı Sn. Murat DURU'yu makamında ziyaret etti.

Sinema oyuncusu Fertek'li hemşehrimiz Sn. Kaan GİRĞİN Vakfımızda misafirimizdi. Kendilerinin nazik ziyaretinden çok mutlu olduk.

Anıtkabirdeyiz...

BULMACA

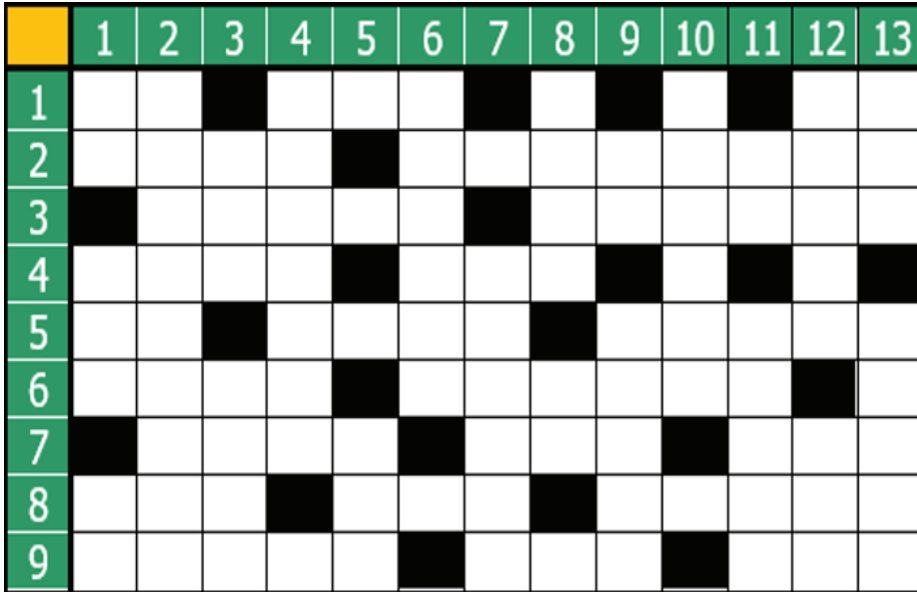
Avni Celal KESEK
Vakıf Yönetim Kurulu Üyesi

Sağdan sola

- 1- Sesin tonuna göre pişmanlık, öfke, özlem, beğenme, sevgi vb. duygular anlatan bir isim: Kayak: Selenyum elementinin simgesi.
- 2- Parça. Yara temizliği ve bakımı:
- 3- Bebeklerin uyumasına yardımcı olmak için söylenen türkü: Çok güzel, mükemmel, üstün nitelikli:
- 4- Bir ışık veya ısı kaynağından yayılan ışınların bir mercekten geçtikten veya çukur bir aynadan yansdıktan sonra toplandığı yer; mihrak, fokus. ABD'de kurulmuş profesyonel basketbol ligi organizasyonu.
- 5- Boru sesi. Hindistan'da prenlere verilen unvan. Alışılmış
- 6- Norveç'in başkenti. kazara.
- 7- Herhangi bir sayıda olan şey; adet, kıta, parça, pare. Bir canlı türünde aynı karakteri taşıyan canlıların oluşturduğu alt bölüm. Çekerek, sürükleyerek götürme.
- 8- Kurşun boruların ağzını açmakta kullanılan, şimşirden yapılmış, ucu sivri bir takoz türü. Şapka yerine kullanılan, kırmızı, kalın çuhadan yapılmış, tepesinde püskülü olan, silindirik biçiminde başlık: Örülerek dokunan bir cins yün kumaş.
- 9- Görenek, gelenek. İrlanda Cumhuriyet Ordusu. Motorlu taşıtlarda direksiyon ile tekerlek arasındaki bağlantıyı sağlayan düzenek.

Yukarıdan aşağıya

- 1- Bir renk, Otomobilin kısa adı, Baryumun kısaltması.
- 2- Asya'da bir ülke
- 3- Bağırsak. Osmanlılarda ilmiyenin giydiği bir üstlük türü:
- 4- eş zaman, asenkron karşıtı.
- 5- Yiğit, özellikle Batı Anadolu köy yiğidi; zeybek.
- 6- Çok ince, incecik:
- 7- Bir takımı, kimisi.
- 8- Yapı kurma, yapı yapma, kurma: Kriptonun imi
- 9- Nazi hücum kıtası. Sahnenin gerisindeki bölüm. Kalem ucunu düzeltmeye yarayan kemikten yapılmış araç, kesit.
- 10- Cansız, güçsüz, etkisiz, miskin.
- 11- Eski dilde su. Tüccar.
- 12- Sanmak işi; zannetme, zanneyleme. Yankı.
- 13- Ben anlamına gelen Arapça 'da birinci şahıs tekil zamiridir. Eski bir iskambil oyunu.

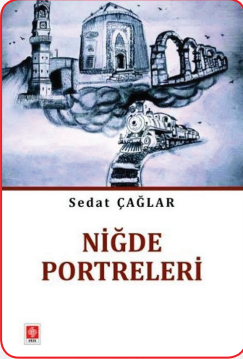

Bulmacanın Cevabı
40. sayfada

YENİ KİTAPLAR

NIĞDE PORTELERİ

Sedat ÇAĞLAR

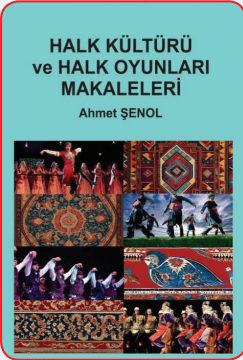

Çağlar; eserinde Niğde şehrinin yetiştirdiği mümtaz şahsiyetlerinden yirmi ölümsüz isme yer vermektedir. Bu mümtaz şahsiyetlerin biyografilerini yaptığı araştırmalar ve çalışmalar sonucunda elde ettiği bilgi, belge ve görseller ile etraflıca ele almıştır. Konu olan bu mümtaz şahsiyetlerin bazılarının hayatının da bu eserde ilk kez yayınlanmış olması

da oldukça mühimdir. Yazar Çağlar'ın yeni çıkarttığı bu özgün eserin bu yönde yapılacak çalışmalara da ışık tutacağına inanıyoruz. Bu özgün eser, Niğde kent kültürüne de büyük bir katkı sunacaktır.

HALK KÜLTÜRÜ VE HALK OYUNLARI MAKALELERİ

Ahmet ŞENOL

Ahmet Şenol tarafından hazırlanan ve çeşitli yayın organlarında yayınlanan ve 25 yılı aşkın bir sürede yazar tarafından biriktirilen 109 makaleden oluşan kitap 356 sayfa olarak yayınlandı. Halk kültürü, geçmiş zamanlara yönelik bir kültür arkeolojisi, eskilere ait bir "nostalji" araştırması gibi değil, geleceğin esin kaynağı, çevreyle barışık üretimlerin, sürdürülebilir kalkınmanın motoru ve kimlik ve aidiyet duygusunun sağlayıcısı olarak görülmelidir.

rülebilir kalkınmanın motoru ve kimlik ve aidiyet duygusunun sağlayıcısı olarak görülmelidir.

PAYIDAR

Fikret DİKMEN

KİTAP

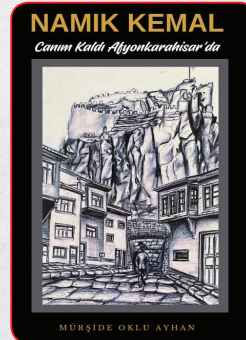
Hele incele bak neler neler var Okunacak canlı kitap insandır Gerek en başından sonuna kadar Okunacak canlı kitap insandır Kişiyeye yön veren akıl beyindir insanı kâmiller güleçtir şendir İlimdir irfandır bilimdir fendir Okunacak canlı kitap insandır Erenlere dâhil olmak isteyen Arayıp özünü bulmak isteyen

Bilgiyle donanıp dolmak isteyen Okunacak canlı kitap insandır Bilgiyi artırır ondaki hüner Bilime koşanlar her zoru yener Kara düşünceye yön veren fener Okunacak canlı kitap insandır Hakkın hakikatin en doğru yolu

Çok sanat içinde barizce ulu Noktası virgülü manayla dolu Okunacak canlı kitap insandır Fikret der ki yaş dolmadan gözüne İyi sindir benliğine özüne Dünyadaki en değerli hazine Okunacak canlı kitap insandır Fikret DİKMEN

NAMIK KEMAL

Mürşide OKLU AYHAN

Vatan şairi Namık Kemal'in dedesinin Afyonkarahisar'a gelmesiyle birlikte çocukluğunun geçtiği Afyonkarahisar yıllarını ve Annesinin kabrinin Mevlevi hanede bulunduğunu anlatılıyor.

ÜSTÜN ESEN

Vakfımız Kurucu Üyelerinden, DSI Genel Müdürlüğü hukuk müşaviri olan Üstün ESEN 08/04/2024 tarihinde vefat etmiştir. Merhum istiklal savaş gazisi Hasan Fehmi Esen ile Merhume Rahime Esen'in oğlu Merhume Nermin Esen, Sevim Soylu ve Sevim Avtan ile Vakfımız Kurucu Üyesi Merhum Turan Esen'in kardeşi Tülin Esen'in kıymetli ağabeyi, Vakfımız Kurucu Üyelerinden Nihal Esen'in sevgili eşi, Timuçin Esen'in biricik babası, Bilge Türe Esen'in kayın pederi Ayda Güz Esen ile Gökyüzü Esen'in dedesidir. Cenazesi 10 /04/2024 tarihinde Niğde Derbent mezarlığındaki aile kabristanına defnedilmiştir. Allah'tan rahmet yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı dileriz.

CEMİL DERELİOĞLU

Türk Sanat Müziği sanatçısı ve bestekâr, Başkent-Niğde Vakfı Mütevelli üyemiz Sn. Cemil DERELİOĞLU vefat etmiştir. Cenazesi Karşıyaka Mezarlığına defnedilmiştir. Merhuma Allah'tan rahmet yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı dileriz.

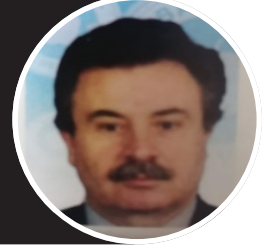
GÜLSÜN BOR GÜNER

Vakfımız kurucu üyesi, her zaman destekleri ile yanımızda olan Çankaya Belediye Başkan Yardımcılığı yapan ve eski Milletvekillerimizden Vakfımız Kurucularından rahmetli Cemal Bor'un kızı Sn. Gülsün BOR vefat etmiştir. Cenazesi Karşıyaka Mezarlığına defnedilmiştir. Allahtan rahmet, yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı dileriz.

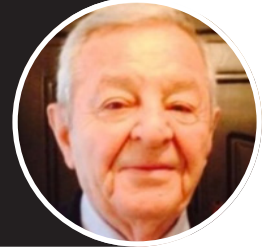
TUNCER DÖNMEZ

Vakfımız Kurucu Üyelerinden Sayın Tuncer DÖNMEZ vefat etmiştir. Tuncer DÖNMEZ 1936 doğumlu olup, Niğde merkezden Müteveffa Ahmet DÖNMEZ'in oğludur. Allah'tan rahmet, yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı dileriz.

SEDAT EREM

Vakfımızın Mütevelli Üyelerinden Sedat Erem vefat etmiştir. Vakfımıza destek olmuş, Niğde'nin kalkınması ve gelişmesi için emek vermiş, kentimizin sosyal hayatında önemli bir rolü olan Sedat Erem'e Allah'tan rahmet yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı dileriz.

HÜSEYİN BEKTAŞ

Vakfımız Kurucu Üyelerinden Hüseyin BEKTAŞ 11/07/2023 tarihinde vefat etmiştir. Hepnur Bektaş'ın eşi, Hayrettin Onur Bektaş ve Deniz Bektaş'ın babası, Başkent Niğde Vakfı Kurucu Üyesi, 1996 - 1997 yılları arasında Vakfımızda Yönetim Kurulu Üyesi ve Onur Kurulu Üyeliği yapmıştır. Allah'tan rahmet yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı dileriz.

MÜCELLA ERGÜN

Üyelerimizden, Niğde İl Halk Kütüphanesinde, Kitreli, Dumlupınar ve Hazımtepeyan İlkokullarında görev yapmış olan emekli öğretmen MÜCELLA ERGÜN, 28.10.2023 tarihinde vefat etmiştir. Abdullah Ergün'ün eşi, Cengiz Dikmen ve Tümer Dikmen'in ablası, Ergül Ergün Kirazcı'nın ve Gülşah Ergün Kara'nın annesidir. Allah'tan rahmet, yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı dileriz.

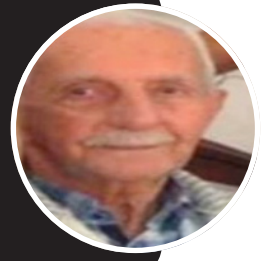
İFAKAT KÖYLÜ

Başkent Niğde Vakfı eski Mütevelli Üyesi, Yönetici, NIĞDEmiz dergisi yazarı, Abdülkadir Köylü'nün eşi Teoman, Hüseyin, Aliye ve Oğuz Köylü'nün Annesi İfakat Köylü vefat etmiştir. Cenazesi 30 Nisan 2024 tarihinde Karşıyaka Mezarlığına defnedilmiştir. Allah'tan rahmet yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı dileriz.

YAŞAR YÜCE

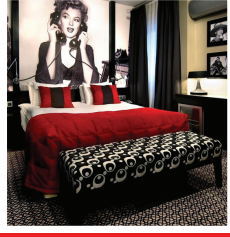
Niğde eşrafından Merhum Ahmet Yüce ve Merhume Zeynep Yüce oğlu, Merhum Şevket Yüce ve Merhume Melahat Özmen'in kardeşi, Melek Yüce'nin eşi, Nihal Öztürk, Meral Eskioğlu ve Nihat Yüce'nin babası. Yıldız Öztürk'ün, ve Nazan Yüce'nin kayınpederi. Ali Fuat Öztürk, Ceyda Öztürk, Ayşe Gül Öztürk, Burak Yüce, Taha Yüce, Betül Yörükoğlu, Melek Yüce'nin dedesi Yaşar Mete'nin büyük dedesi Yaşar Yüce 22 Ekim 2021 tarihinde vefat etmiştir. Niğde Derbent aile mezarlığında defnedilmiştir. Allah'tan rahmet, yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı dileriz.

**Başkent – Niğde Vakfı,
sevenlerince ebedi yolculuklarına uğurlananlara,
mekanlarının cennet olması temennisiyle, Yüce Allah'tan sonsuz rahmetler;
tüm yakınları ve sevenlerine de sabırlar ve baş sağlığı diler.**

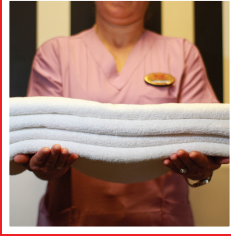
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	A	H		S	K	İ		İ		R		S	E
2	L	İ	M	E		P	A	N	S	U	M	A	N
3		N	İ	N	N	İ		Ş	A	H	A	N	E
4	O	D	A	K		N	B	A		S		M	
5	T	İ		R	A	C	A		M	U	T	A	T
6	O	S	L	O		E	Z	K	A	Z	A		A
7		T	A	N	E		E	I	R	K		C	E
8	B	A	T		F	E	S		T	R	İ	K	O
9	A	N	A	N	E		İ	R	A		R	O	T

MALTEPE 2000 HOTEL

Anıtkabir'e 15 Dakika.

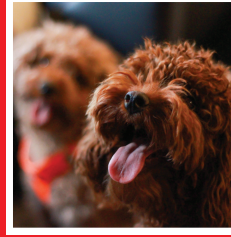
YHT Garı'na 10 Dakika.

Atatürk Spor Salonu'na 20 Dakika.

Metro Tam Karşıda.

- Açık Büfe Kahvaltı
- 7/24 Bellboy Servisi
- Ücretsiz Otopark
- Kuru Temizleme Hizmeti
- Hayvan Dostu Otel
- Engelsiz Otel

Rezervasyon için:

 +90 (312) 231 81 70

 +90 (532) 426 89 72

 maltepe2000@maltepe2000.com

 www.maltepe2000hotel.com

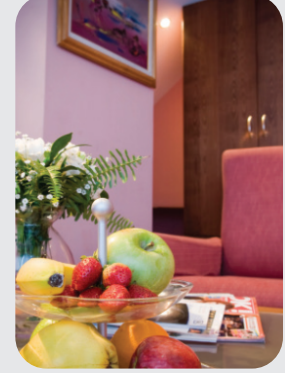
Biz Güler Yüz Yaratırız

MALTEPE
2000

HOTEL2000

KAVAKLIDERE

ANKARA
TÜRKİYE

*Biz Güleriyiz
Yaratırız.*

Adres: Bestekar Caddesi No: 29 Kavaklıdere 06680 ANKARA
Tel : (0.312) 419 90 01 Fax : (0.312) 419 90 16 📞 : (0.530) 471 22 52
otel2000@otel2000.com www.otel2000.com

ÇINAR ET

Merkez: Ahipaşa mahallesi Kığılı camii karşısı

Tel 0388 213 25 82

Şube: Paşakapı caddesi

NIĞDE

Tel 0388 232 48 82

A T Ö L Y E MASSİF

🌐 atolye@MASSİF.com.tr

📍 **Bursa Showroom**
Barış Mh. İzmir Yolu Caddesi No: 200
Nilüfer / BURSA

☎ **0224 443 21 54 - 0224 443 06 52**

📍 **Fabrika**
Erdoğan ÜNSAL
Akçakale Sokak 3/6 Siteler / Altındağ / ANKARA

☎ **0312 353 41 50- 0532 527 55 42**

📷 [/atolyeMASSİF](https://www.instagram.com/atolyeMASSİF)